

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2005

Riksdagsstyrelsen

Årsredovisningen för riksdagsförvaltningen har vid sammanträde den 22 februari 2006 fastställts av riksdagsstyrelsen

Riksdagsstyrelsens ledamöter 2005

Björn von Sydow, *Britt Bohlin Olsson (s)* *Carin Lundberg (s)*
talman
(ordförande)

Mikael Odenberg (m) *Bo Könberg (fp)* *Göran Magnusson (s)*

Lennart Nilsson (s) *Stefan Attefall (kd)* *Lars Bäckström (v)*

Leif Jakobsson (s) *Nils Fredrik Aurelius (m)*

Föredragande i riksdagsstyrelsen

Anders Forsberg
(riksdagsdirektör)

Innehållsförteckning

Riksdagsstyrelsen	1
Innehållsförteckning	2
1 Inledning/Året som gått i sammandrag.....	3
2 Resultatredovisning, förutsättningar för riksdagsförvaltningen.....	5
3 Verksamhetsgren Stödet till beslutsprocessen.....	24
4 Verksamhetsgren Service och förvaltning.....	32
5 Verksamhetsgren Information till allmänheten	37
6 Verksamhetsgren Internationell verksamhet	43
7 Finansiell redovisning	46
7.1 Resultaträkning.....	46
7.2 Balansräkning.....	47
7.3 Anslagsredovisning	49
7.4 Finansieringsanalys	50
7.5 Tilläggsupplysningar och noter	52
7.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	58
7.7 Viss försäljningsverksamhet.....	59
8 Bilaga till årsredovisningen	62

1 Inledning/Året som gått i sammandrag

År 2005 i Sverige inleddes abruptt med följderna av två stora katastrofer – flodvågs-katastrofen i Asien och stormen Gudrun i södra Sverige – som också kom att prägla riksdagens arbete. Riksdagen kallades in till extra sammanträde efter nyår, minneshögtider hölls och många debatter och beslut under våren rörde katastroferna. Riksdagens krisledning och beredskap för oförutsedda händelser fungerade väl efter flodvågskatastrofen. Säkerhets- och krishanteringsfrågor kom också att ta stort utrymme i förvaltningens arbete under året. Hösten 2005 fastställdes en samlad plan för riksdagsförvaltningens åtgärder vid särskilda händelser, och riksdagsstyrelsen överlämnade ett förslag till en ny säkerhetsknyddslag till riksdagen. Även andra säkerhetsfrågor har stått i fokus under året. Både vad gäller åtgärder för ledamöternas säkerhet inom och utom riksdagen, ökad säkerhet vid inpassering men även ett ökat säkerhetsmedvetande genom bl.a. krisövningar.

Under året högtidlighölls hundraårsminnet av unionsupplösningen mellan Sverige och Norge år 1905. I riksdagen skedde detta på olika sätt, bl.a. genom ett omfattande utbyte mellan utskotten i respektive parlament. En gåva överlämnades till Stortinget i form av en bok med de tidigare utgivna riksdagshandlingarna från unionskrisen. Riksdagen uppmärksammade också att man funnits i husen på Helgeandsholmen under 100 år genom en utställning i sammanbindningsbanan.

Flera utredningar har pågått, inletts eller slutförts under året. Översynskommitténs betänkande om ledamöternas ekonomiska villkor (2004/05:URF2) som överlämnades till riksdagsstyrelsen i januari 2005 har beretts inom förvaltningen. Pensionsfrågan för ledamöterna bereddes vidare av experter, och hösten 2005 tillkallades en särskild utredare för att göra en samlad bedömning av de två olika pensionslösningar – förmånsbestämd respektive avgiftsbestämd pension – som föreslagits. Traktamentsfrågorna har utretts av en särskild utredare som överlämnade sitt förslag till riksdagsstyrelsen hösten 2005. Beredningen av denna fråga och ledamöternas kostnadsersättningar, inkomstgaranti m.m. pågår nu i förvaltningen med sikte på att ett lagförslag ska kunna överlämnas till riksdagen våren 2006. Hösten 2005 tillkallades en särskild utredare för att göra en översyn av ledamöternas ekonomiska register.

Riksdagskommittén överlämnade i december 2005 sitt huvudbetänkande till riksdagsstyrelsen. Kommitténs delbetänkande med förslag om en anpassning på riksdagsområdet till budgetlagen (2005/06:URF1) kommer efter remissbehandling att överlämnas till riksdagsstyrelsen under våren 2006. I kommitténs huvudbetänkande (*Riksdagen i en ny tid*, 2005/06:RS3) finns åtskilliga förslag som syftar till en förändring av riksdagsarbetet, vilka också får konsekvenser för förvaltningen. Det handlar om arbetet med EU-frågor, det interparlamentariska samarbetet, forsknings- och framtidsfrågor, motionshanteringen, uppföljning och utvärdering, en minskning av antalet utskott samt ändringar i ärendefördelningen mellan utskotten.

Inom ramen för kommitténs arbete har olika försök med nya debattformer pågått och i mars 2005 anordnades Riksdagens framtidsdagar i samarbete med bl.a. Institutet för framtidsstudier. Arbetet för en jämställd riksdag kan också ses som ett led i kommitténs arbete. Riksdagsstyrelsen godkände våren 2005 ett handlingsprogram för arbetet med en jämställd riksdag för återstående del av mandatperioden. En rapport, *Jämställt? Röster från riksdagen*, (2005/06:URF2) med djupintervjuer med 30 ledamöter har presenterats för ordförandekonferensen. Avsikten är att rapporten ska tjäna som underlag för fortsatta diskussioner i bl.a. partigrupperna och i arbetet med att bredda och fördjupa kunskapen på området i riksdagen.

Arbetet i kammaren och i utskotten visade en hög intensitet under riksmötet 2004/05. Antalet plenitimmor ökade markant liksom antalet interpellationer, frågor och motioner. Under hösten 2005 skedde ytterligare en mycket markant ökning av motionerna medan antalet plenitimmor, interpellationer och frågor sjönk. Uppgifter om riksdagsarbetet under riksmötet 2004/05 finns i Riksdagens årsbok.

Arbetet med en ombyggnad av plenisalen fortsatte under året liksom flera andra stora byggprojekt, t.ex. ”tätskärmsprojektet” som ska säkra grundvattnivån under Helgeandsholmen.

Informationen om riksdagen fortsätter att utvecklas och finna nya former. Tv-sändningarna från riksdagen ökade från 204 timmar till 538 timmar. Tillgängligheten till riksdagens information för personer med funktionshinder eller personer med annan etnisk eller kulturell bakgrund än svensk har förbättrats. Under hösten öppnades den fjärde riksdagshöran vid Umeå stadsbibliotek. Tidningen Från Riksdag & Departement har utretts och ett förändringsarbete har inletts.

Det interparlamentariska samarbetet och utbytet ökar stadigt i omfattning. Ansträngningar att renodla de olika samverkansformerna i syfte att undvika dubbelarbete och stärka samarbetet i sakfrågorna pågår nu både i Norden, inom EU och i andra internationella sammanhang.

Stödet till partigrupperna för politiska sekreterare ökade under året med ca 62 miljoner konor som ett led i den beslutade etappvisa uppbyggnaden av stödet. En redovisning av hur stödet använts ska lämnas årligen av partigrupperna fr.o.m. 2006. Stödet ska även följas upp av utomstående expertis fr.o.m 2007.

Riksdagsförvaltningens verksamhet är omfattande och diversifierad. Drygt 1 400 personer har sin arbetsplats¹ i riksdagen. Häri ingår förutom förvaltningens personal även andra grupper för vilka förvaltningen har ett ansvar att tillhandahålla resurser, stöd och service i varierande omfattning. Det gäller naturligtvis främst ledamöterna men även anställda vid partikanslier, konsulter och entreprenörer. Behovet av samordning och samarbete mellan förvaltningens olika delar och övriga berörda är stort och växande i takt med utvecklingen inom olika områden – dels för att få till stånd ett effektivt och rationellt resursutnyttjande, dels för att tillse att beslutade förändringar om inriktningen av riksdagsarbetet får genomslag i alla verksamheter i riksdagen.

Målen för riksdagsförvaltningens verksamhetsgrenar har i allt väsentligt uppnåtts under året.

¹ Antalet anställda i riksdagsförvaltningen uppgick den 31/12 2005 till 646 personer.

2 Resultatredovisning, förutsättningar för riksdagsförvaltningen

Organisation och medarbetare

Riksdagsförvaltningen arbetar med att skapa goda förutsättningar för att riksdagen ska kunna uppfylla sina konstitutionella och demokratiska uppgifter samt sina internationella åtaganden.

Organisation

Riksdagsförvaltningen leds av **riksdagsstyrelsen** med talmannen som ordförande och tio ledamöter valda av riksdagen. Styrelsen överlägger om planeringen av riksdagsarbetet och beslutar i större ärenden som rör förvaltningen eller riksdagens internationella verksamhet. I riksdagsstyrelsens sammanträden deltar även de vice talmännen och gruppleddare för partier som inte är invalda i styrelsen samt **riksdagsdirektören**, som är chef för förvaltningen. Under styrelsen leder riksdagsdirektören **rådet för ledamotsnära frågor**. Rådet tar upp administrativa frågor som är av särskilt intresse för ledamöterna.

Talmannen leder riksdagens arbete. Talmannen samråder med partiernas gruppleddare i frågor som rör riksdagsarbetet. I ordförandekonferensen överlägger talmannen med utskottens och EU-nämndens ordförande i frågor av gemensamt intresse. Riksdagsdirektören, kanslichefen vid kammarkansliet, en tjänsteman med samordningsansvar beträffande utskottens kanslier, administrativa direktören samt kanslichefen vid kansliet för informations- och kunskapsförsörjning utgör riksdagsförvaltningens ledningsgrupp som är ett forum för planering och samordning av frågor som rör förvaltningen. En planerings- och samordningsgrupp inom beslutsprocessen (den s.k. PS-gruppen) biträder riksdagsdirektören i planering, samordning och utveckling av arbetet inom beslutsprocessen. För samordning av arbetet med EU-frågor har riksdagsdirektören tillsatt en särskild EU-beredning.

Riksdagsförvaltningen omfattar följande organisatoriska enheter:

Riksdagsdirektörens sekretariat bistår riksdagsdirektören i dennes arbete.

Kammarkansliet (KK) svarar för planering och genomförande av arbetet i kammaren och samordning av EU-arbetet samt utredningshjälp till ledamöter och partikanslier.

Riksdagens internationella kansli (RIK) svarar för riksdagens internationella kontakter och biträder talmannen och de vice talmännen i deras internationella engagemang.

Utskottens och EU-nämndens kanslier biträder ledamöterna i deras arbete i utskotten och EU-nämnden.

Administrativa kontoret (AK) svarar för personal, ekonomi, intern service och IT-stöd samt andra administrativa frågor, alltifrån utbetalningar av leda-

möternas arvoden till fastighetsförvaltning och bevakning av riksdagens byggnader.

Kansliet för informations- och kunskapsförsörjning (KIK) svarar för information och faktaunderlag om riksdagen, riksdagens arbete och EU samt ansvarar för riksdagstrycket och tryckning av andra dokument.

Årets organisationsförändringar

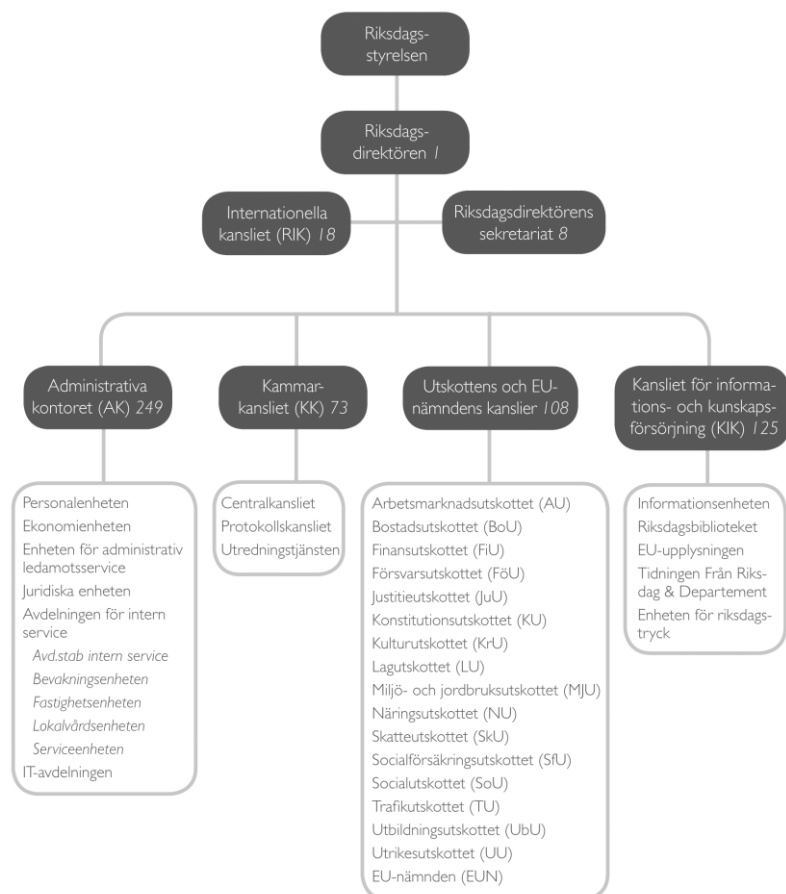
Sedan årsskiftet 2004/05 har riksdagen en representant i Bryssel vid EU:s institutioner. Riksdagens utredningstjänst har tillförts två tjänster för stöd till utskottens kanslier och för uppföljnings- och utredningsfunktionen samt en tjänst till budgetkontoret som ett led i genomförandet av riksdagens beslut 2000/01 med anledning av Riksdagskommitténs förslag.

Ett antal mindre organisationsförändringar i form av att tjänster överförts mellan olika enheter har skett under året, exempelvis överfördes säkerhetsfunktionen "nycklar och kort" samt den tekniska säkerhetshandläggaren från avd.stab intern service till bevakningsenheten. I samband med detta utökades bevakningsenheten med två personer, vilket skapade möjligheter att i större utsträckning bemanna riksdagens receptioner med egen personal. Driftenheten har slagits samman med fastighetsenheten.

I syfte att stärka uppföljnings- och verksamhetsstyrningsarbetet har en kontrolltjänst inrättats under den administrativa direktören med riksdagsdirektören som beställare. Funktionen som IT-säkerhetschef har överförts till riksdagsdirektörens sekretariat.

Under året har en ny sektion inrättats på internationella kansliet för talmannens internationella ärenden.

En översyn av IT-avdelningen och avdelningen för intern service påbörjades under hösten 2005.

Siffrorna anger antalet årsarbetskrafter², 582 stycken den 31/12 2005.

Medarbetare

Antalet anställda personer med tillsvidareanställning, eller vikariat, var 646 vid utgången av år 2005 mot 638 vid utgången av 2004. Antalet anställda har således ökat med åtta personer. Antalet årsarbetskrafter har ökat från 560 år 2004 till 582 för 2005. Att årsarbetskrafterna ökat mer än antalet anställda beror till stor del på att den ökning av antalet anställda som skedde under 2004 först under 2005 får genomslag i statistiken. Ökningen av personalresurserna har främst skett inom bevakningsenheten och utredningstjänsten.

² **AK**: AK-ledning 3, personalenheten 12, ekonmienheten 9, enheten för adm. ledamotsservice 11, juridiska enheten 6, avd.stab intern service 12, bevakningsenheten 36, fastighetsenheten 26, lokalvårdsenheten 38, serviceenheten 31, IT-avdelningen 65.

KK: centralkansliet 11, protokollskansliet 26, riksdagens utredningstjänst 36.

KIK: KIK-ledning 2, informationsenheten 38, Riksdagsbiblioteket 39, EU-upplysningen 12, tidningen Från Riksdag & Departement 11, enheten för riksdagstryck 23.

Tabell: Antalet anställda fördelat på avdelning och kön 2005

Avdelning	Kvinnor antal	Män antal	Totalt antal	Andel kvinnor
Riksdagsdirektören, Kammarkansliet, RIK	71	42	113	63 %
Utskottskanslierna, EU-nämndens kansli	80	42	122	66 %
Administrativa kontoret, ledning och staber	33	14	47	70 %
Avd. för intern service	77	80	157	49 %
IT-avdelningen	24	44	68	35 %
Kansliet för information och kunskaps- försörjning	90	49	139	65 %
Totalt	375	271	646	58 %

Andelen kvinnor av de anställda vid utgången av 2005 motsvarar 58 % av de anställda. Denna könsfördelning är oförändrad jämfört med föregående år. Andelen kvinnor är högst inom det administrativa kontorets ledning och staber (70 %) och lägst inom IT-avdelningen (35 %).

Tabell: Antalet anställda fördelat på ålder och kön 2005

Åldersintervall	Kvinnor antal	Män antal	Totalt antal	Andel kvinnor av totalen	Ålder, andel av totalen
0–24 år	3	4	7	43 %	1 %
25–34 år	53	52	105	50 %	16 %
35–44 år	111	91	202	55 %	31 %
45–54 år	86	65	151	57 %	24 %
55–59 år	56	34	90	62 %	14 %
60– år	66	25	91	73 %	14 %
Totalt	375	271	646	58 %	100 %

Medelåldern för de anställda är 46 år, 47 år för kvinnor respektive 44 år för män. En knapp femtedel (17 %) av de anställda är under 35 år. Medianvärdet är 45 år, dvs. 50 % av de anställda är under 45 år. En tredjedel (31 %) av de anställda är 35–44 år. Bland de anställda i åldersintervallet 25–34 år är könsfördelningen jämn (50 %). Personer som är 55 år eller äldre utgör liksom föregående år 28 % av de anställda och 14 % av dessa är 60 år eller äldre.

Tabell: Anställningstid fördelad på kvinnor och män 2005

Anställningstid	Kvinnor antal	Män antal	Totalt antal	Andel kvinnor av totalen	Anställn.tid andel av totalen
< 1 år	23	16	39	59 %	6 %
1–3 år	64	51	115	56 %	18 %
4–5 år	54	48	102	53 %	16 %
6–10 år	78	52	130	60 %	20 %
11–14 år	40	42	82	49 %	13 %
15–19 år	67	31	98	68 %	15 %
20–24 år	15	16	31	48 %	5 %
25– år	34	15	49	69 %	7 %
Totalt	375	271	646	58 %	100 %

Personalomsättningen har ökat något och var under året 7,4 %. Jämförelsevis var personalomsättningen 5,3 % 2004 och 8,5 % 2003. Totalt slutade 48 personer (34 personer 2004) sin anställning, varav 10 personer (13 personer 2004) gick i pension. Under året har 56 personer tillsvidareanställts eller fått långtidsvikariat. Dessutom har flera anställda bytt arbetsuppgifter inom organisationen. Medelanställningstiden i riksdagsförvaltningen är oförändrad, ca 10 år, och är i stort sett densamma för kvinnor respektive män.

Ett omfattande **friskvårdsutbud** erbjuds riksdagsledamöter och riksdagsanställda med målsättningen att stimulera till egna aktiva åtgärder för att främja hälsa och förebygga sjukskrivningar. Många har också tagit vara på möjligheterna till olika friskvårdsaktiviteter. I genomsnitt deltar 120 personer per vecka i någon av de olika aktiviteterna, såsom exempelvis gymnastik, meditation eller boxningsträning. Möjligheten att styrketräna utnyttjas, och under 2005 genomfördes över 100 styrketräningslektioner för tjänstemän och ledamöter.

Även hälsoprofilbedömningar erbjuds via friskvården, och under året har ca 30 sådana genomförts. En ny leverantör av gymnastik- och motionspassen har upphandlats under 2005 men liksom tidigare svarar även förvaltningens egen personal för vissa kompletterande friskvårdsinsatser samt utbildningsinsatser för att motverka stress och arbetsrelaterade muskel- och belastningsskador.

Under hösten genomfördes en **attitydmätning** om riksdagsförvaltningen bland de anställda. Totalt 523 av de vid tillfället 606 anställda besvarade enkäten vilket gav en hög svarsfrekvens (86 %) liksom föregående attitydmätning 2003 (85 %).

De positiva värderingarna om riksdagsförvaltningen har också ökat i så gott som samtliga aspekter, och nöjdheten med nuvarande arbetssituation har ökat från 55 % till 60 %. Nöjdheten avseende jämställdheten har ökat från 57 % till 65 %. Fler upplever den fysiska arbetsmiljön mer positivt (78 % jämfört med 74 %). Det finns emellertid områden att arbeta vidare med. Exempel på detta är åtgärder som skapar en större effektivitet och samhörighet i arbetet.

Resultatet varierar mellan olika enheter inom organisationen men generellt sett upplever man riksdagsförvaltningen klart positivare än vid förra tillfället.

Arbetet med att ta fram ett nytt handlingsprogram för **arbetsmiljön** har påbörjats. Fokusering kommer också att ske på skyddskommitténs roll och delegering/ansvar av arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöutbildningar för skyddsombud har anordnats i syfte att gå igenom roll och befogenheter i funktionen. Utbildning i skyddsronder har genomförts på en enhet, vilket lett till en egenkontroll av miljöarbetet som även inkluderar arbetsmiljön. En kortare utbildning i konsekvens- och riskbedömning för administrativa kontorets chefer har också realiserats. Skyddskommittén, som normalt sammanträder fyra gånger årligen, har under 2005 breddat innehållet med psykosociala frågor. En handledning för **omhändertagande av riksdagsförvaltningens personal vid en krissituation** har arbetats fram. Hjälpmedel i form av checklistor har också tagits fram.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i procent av tillgänglig arbetstid är i år lägre än tidigare år. Det är dock för tidigt att tala om en trend. Antalet personer med sjukfrånvaro har ökat medan antalet individer med långtidsfrånvaro fortsatt att minska. Den högre sjukfrånvaron för personer i åldersgruppen 29 år eller yngre kan förklaras av att gruppen endast består av 41 personer, och resultatet därmed påverkas mycket av några få personers frånvaro. Ett aktivt rehabiliteringsarbete för sjukskrivna bedrivs i nära samarbete med företagshälsovården.

Tabell: Avser sjukfrånvaron 2005

	2005	2004	2003
Total sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	4,7	5,1	5,3
Antal årsarbetare ³	617	605	599
Antal individer med sjukfrånvaro	331	319	307
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro i %	64,2	66,7	70,4
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till tillgänglig tid i %	3,0	3,4	3,8
Antal individer med långtidssjukfrånvaro	42	44	49
Kvinnors sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	5,8	6,4	6,5
Antal kvinnliga årsarbetare	353	348	348
Antal kvinnor med sjukfrånvaro	204	206	193

³ Antalet årsarbetare är inte jämförbart med antalet årsarbetskrafter bl.a. på grund av att sjuk- och föräldraledigheter inte är avräknade vid beräkningen av antalet årsarbetare.

Mäns sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	3,3	3,4	3,8
Antal manliga årsarbetare	264	257	251
Antal män med sjukfrånvaro	127	113	114
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 eller yngre i % av tillgänglig arbetstid	5,6	3,7	5,6
Antal årsarbetare i åldersgruppen 29 år eller yngre	41	36	41
Antal individer i åldersgruppen 29 år eller yngre med sjukfrånvaro	36	28	32
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30–49 år i % av tillgänglig arbetstid	4,8	5,6	5,5
Antal årsarbetare i åldersgruppen 30–49 år	329	318	305
Antal individer i åldersgruppen 30–49 år med sjukfrånvaro	177	167	158
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år eller äldre i % av tillgänglig arbetstid	4,6	4,6	5,1
Antal årsarbetare i åldersgruppen 50 år eller äldre	247	250	253
Antal individer i åldersgruppen 50 år eller äldre med sjukfrånvaro	118	124	117

Källa: Statistik från Arbetsgivarverket avseende 2005.

Kompetensförsörjning

I detta avsnitt redovisas följande tre återrapporteringskrav som angivits i anslagsdirektivet⁴:

- I vilken omfattning förvaltningens mål för kompetensförsörjning under 2005 har uppnåtts, vilka åtgärder som har vidtagits och vilka mål som gäller för myndighetens kompetensförsörjning under 2006 respektive 2007–2008.
- De åtgärder som vidtagits i enlighet med jämställdhetsplanen 2004–2005.
- De åtgärder som vidtagits för att främja den etniska och kulturella mångfalden vid förvaltningen.

De anställdas kompetens är en framgångsfaktor för verksamheten. Kompetensen måste därför upprätthållas och förstärkas inom de olika personalkategorierna. Yrkesgrupperna inom riksdagsförvaltningen är många, och kompetensprofilerna skiftar inom organisationen. Centralt anordnas förvaltningsgemensamma kompetensutvecklingsåtgärder bl.a. i form av introduktions-, språk- och chefsutbildningar. Den kompetensutveckling som sker på enhets- och kanslinivå avspeglar verksamhetens olika inriktningar.

⁴ Beslutat av riksdagsstyrelsen.

Mål och vidtagna åtgärder avseende kompetensförsörjningen 2005

Ett arbete har påbörjats med att ta fram och förankra mål för kompetensförsörjning avseende kommande år. I det följande redovisas de åtgärder som vidtagits inom kompetensförsörjningsområdet 2005.

Målet för riksdagsförvaltningens kompetensutveckling har under 2005 varit:

- Att upprätthålla en hög kompetens bland de anställda inom respektive verksamhetsområde. Kompetensutvecklingen ska avse de anställdas nuvarande och framtida arbetsuppgifter i överensstämmelse med verksamhetens mål.

Under 2005 har satsningen på kompetensutveckling för personalen skett i ungefär samma omfattning som tidigare år. Totalt förbrukades under år 2005 ca 8,6⁵ miljoner kronor vilket motsvarar ca 1,7 % av anslagsförbrukningen på förvaltningsanslaget 90:3 (AP1) för kompetensutvecklingsinsatser, att jämföra med drygt 10 miljoner kronor avseende 2004. Av dessa medel användes ca 6,1 miljoner kronor för kansliernas och enheternas egna utbildningsinsatser. Resterande del användes för centralt anordnade kompetensutvecklingsåtgärder.

Medarbetare inom förvaltningen har deltagit i seminarier och i olika nätverk. Enheter och kanslier har gjort studieresor och studiebesök, främst till andra europeiska parlament. Utöver detta har språkutbildningar i engelska och franska, utbildning i projektarbete, presentationsteknik och ekonomi tillhandahållits. Under året har en särskild satsning för föredragande genomförts i form av två utvecklingsdagar med fokus på erfarenhetsutbyte och samverkan över utskottsgränserna. Några medarbetare har även gått externt anordnade ledarutvecklingsprogram.

I strävan att riksdagsförvaltningens chefer ska ha möjlighet att utöva sitt ledarskap på bästa sätt har ett antal chefsutvecklingsinsatser genomförts och en ny chefspolicy utarbetats. Av chefsutvecklingsinsatserna kan nämnas att ett flertal chefer har deltagit i externt anordnade chefs- eller ledarutvecklingsprogram samt i interna handledningsgrupper.

Det årligt återkommande chefsseminariet med samtliga chefer genomfördes i början av året med fokus på mångfald och en ny lönepolicy.

I syfte att säkerställa kompetensförsörjningen inom riksdagsförvaltningen har ett arbete påbörjats för att kunna ge chefer verktyg och modeller för att analysera medarbetarnas kompetens och enhetens/kansliets nuvarande och framtida kompetensbehov.

Mål för 2006 respektive 2007–2008

- Att redovisa i vilken omfattning kompetensanalyser genomförts inom förvaltningen.

⁵ Skillnaden mellan kostnaderna för kompetensutveckling 2004 och 2005 beror på olika redovisningssätt avseende förvaltningens kostnader för personal-pc.

Ett arbete med att ta fram mål för kompetensförsörjning avseende 2007–2008 har påbörjats och kommer att slutföras under 2006.

Åtgärder som vidtagits i enlighet med jämställdhetsplanen

Ett led i strävan att riksdagsförvaltningen ska fortsätta att vara en bra och jämställd arbetsplats är att introduktionsprogrammen, för såväl chefer som övrig personal, innehåller ett avsnitt om förvaltningens jämställdhetsarbete.

Genom bl.a. en förändring av arbetstidsavtalet och en ny policy för mötestider har möjligheterna förbättrats för småbarnsföräldrar att delta i möten, konferenser, utbildning och resor. I den senaste attitydundersökningen framgår att riksdagsförvaltningen upplevs som en jämställd arbetsplats av 61 % av de tillfrågade, jämfört med 55 % vid den förra mätningen 2003.

I syfte att bl.a. göra policydokumentet om sexuella trakasserier och den särskilda stödgruppen väl kända i riksdagsförvaltningen har ett halvdagsseminarium för chefer anordnats. Sexuella trakasserier belystes utifrån ett maktperspektiv och vilka effekter detta kan få för jämställdhet och trakasserier. Stödgruppen har haft tre möten under våren 2005.

Vissa delar inom förvaltningen har i dag en ojämn könsfördelning. Försök har gjorts att anställa fler kvinnor inom mansdominerade områden och män inom kvinnodominerade genom att kalla underrepresenterat kön till intervjuer för att kunna tillsätta tjänster med underrepresenterat kön. En större medvetenhet behövs dock vid rekrytering.

Åtgärder som vidtagits för att främja den etniska och kulturella mångfalden vid förvaltningen

I syfte att väcka tankar och starta processer för riksdagsförvaltningens arbete med integration av anställda med annan etnisk bakgrund anordnades ett chefsseminarium, där ett av två teman var mångfald. Andreas Carlgren, generaldirektör vid Integrationsverket, medverkade. Vid seminariet fick även cheferna arbeta i grupper med vissa frågeställningar om den etniska mångfalden inom förvaltningen.

För att främja den etniska och kulturella mångfalden betonas i rekryteringsannonser att riksdagsförvaltningen eftersträvar att vara fri från diskriminering samt vill ta till vara de kvaliteter som olika etnisk och kulturell bakgrund tillför verksamheten. På detta sätt visas en öppenhet inför personer med annan etnisk och kulturell bakgrund att söka anställningar hos riksdagsförvaltningen. Det är också ett sätt att visa vilka värderingar som råder inom förvaltningen.

Riksdagsförvaltningen har under 2005 tagit emot praktikanter från den akademiska förvaltningsutbildning som riktar sig främst till invandrade akademiker.

Ett arbete som syftar till att undersöka och sammanställa de hittills genomförda insatserna för främjandet av etnisk mångfald inom riksdagsförvaltningen har inletts under året. Utifrån resultatet kommer den tidigare mångfalds-

planen att revideras. Fler åtgärder för att främja den etniska och kulturella mångfalden bör dock genomföras.

Utgångspunkter för riksdagsförvaltningens verksamhet

Riksdagen har beslutat om anslag för riksdagsförvaltningens verksamhet för budgetåret 2005 (prop. 2004/05:1, utg.omr.1, bet. 2004/05: KU1, rskr. 85).

Riksdagsstyrelsen har i anslagsdirektiv till riksdagsförvaltningen inför år 2005 angivit verksamhetsmål och ställt vissa krav på återrapportering samt givit vissa uppdrag. Det övergripande målet för riksdagsförvaltningen är att skapa goda förutsättningar för att riksdagen ska kunna uppfylla sina konstitutionella och demokratiska uppgifter samt sina internationella åtaganden.

Riksdagsdirektören har i planeringsanvisningarna för 2005 även angett prioriterade satsningsområden för verksamheten.

Målgrupper

Målgrupperna för riksdagsförvaltningen är många. Riksdagsförvaltningen ska, inom givna ramar och bestämmelser, tillhandahålla resurser och service av hög kvalitet till **ledamöterna, kammaren, utskotten och förvaltningen samt till partigrupperna och deras kanslier.**

Dessutom ska riksdagsförvaltningen bidra till att skapa öppenhet och tillgänglighet i riksdagsarbetet och genom aktiv information verka för att intresset för och kunskaperna om riksdagen och dess arbete ökar. Målgruppen för detta är **allmänheten.**

I uppgifterna för riksdagsförvaltningen ingår även stödet till **talmännen** och till **det svenska deltagandet i olika internationella parlamentariska delegationer** för att aktivt möta de krav som det internationella samarbetet och internationella åtaganden medför.

Metoder för att mäta och följa upp

För att kunna mäta hur väl riksdagsförvaltningen har uppnått de uppställda målen och hur servicen har utvecklats har riksdagsledamöterna liksom tidigare år fått besvara en serviceenkät. I enkäten har ledamöterna bedömt kvaliteten på riksdagsförvaltningens service utifrån en femgradig betygsskala. År 2005 besvarades serviceenkäten av 247 ledamöter, dvs. av 71 %. Det genomsnittliga betyget för hela riksdagsförvaltningen 2005, beräknat på 49 frågor, blev 4,1 (högsta värdet är 5,0) vilket är oförändrat sedan föregående år, då betyget beräknades på 42 frågor.

I serviceenkäten för 2005 används, liksom tidigare år, ett s.k. nöjdhetsindex som mått på hur nöjda ledamöterna är med ett antal funktioner och tjänster. Nöjdhetsindex mäter andelen nöjda ledamöter minus andelen missnöjda ledamöter uttryckt i procent av antalet ledamöter som besvarat enkäten. De som svarat ”varken/eller”, ”vet ej/ej aktuellt” eller inte besvarat frågan räknas

inte med. Nöjdhetsindex för hela riksdagsförvaltningen 2005 blev 65,1 %. Motsvarande värde 2004 var 67,2 %.

I 2004 års ledamotsenkät ingick bara 42 frågor mot 49 frågor år 2005. Om nöjdhetsindexet år 2005 beräknas på exakt samma delfrågor som i 2004 års enkät, skulle index 2005 bli 67,3 %. Det innebär en liten förbättring av nöjdhetsindexet mellan åren 2004 och 2005. Se tabell nedan.

Tabell: Nöjdhetsindex, åren 2004–2005

År	Genomsnittsindex, Totalt	Genomsnittsindex, Standardpopulationsmetoden
2005	65,1 % (49 frågor)	67,3 % (42 frågor)
2004	67,2 % (42 frågor)	67,2 % (42 frågor)

Flera servicefunktioner kunde notera fler nöjda ledamöter. Framför allt gällde det IT-systemen i riksdagen och den tekniska hemutrustningen. Även nöjdhetsindex för resebyrån, som redan året före noterade en rekordstor ökning, steg kraftigt.

Tabell: Servicefunktioner med stora ökningar av nöjdhetsindex åren 2004–2005

Serviceområde	Nöjdhetsindex 2005	Nöjdhetsindex 2004	Ökning
1. IT-systemen i riksdagen	74,5 %	62,2 %	12,3 %
2. Tekniska hemutrustningen	48,2 %	38,5 %	9,6 %
3. Resebyrån	82,6 %	73,1 %	9,5 %

På grundval av enkätens resultat utarbetas inom förvaltningen åtgärdsprogram för olika verksamheter. Syftet är att så långt det är möjligt beakta de synpunkter som ledamöterna lämnar.

Dessutom har man inom flera organisatoriska enheter genomfört bl.a. enkäter och utvärderingssamtal med sina målgrupper i syfte att utveckla verksamheten.

Satsningsområden

Satsningsområdena kan hänföras till de fyra verksamhetsgrenarnas mål men redovisas i denna årsredovisning samlat för att tydliggöra vikten av satsningarna för riksdagsförvaltningens verksamhet. Satsningsområdena för 2005 har varit:

I. Politiska sekreterare, steg 2 i reformen av ledamotsstödet

Riksdagen beslutade vid behandlingen av 2004 års ekonomiska vårproposition (prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273) att ökningen av antalet politiska sekreterare ska ske i följande steg:

- fr.o.m. den 1 september 2004 ska stöd utgå för sammanlagt 225 politiska sekreterare (motsvarande ett tillskott av 50,5 sekreterare),

- fr.o.m. den 1 juli 2005 ska stöd utgå för sammanlagt 335 politiska sekreterare (motsvarande ett tillskott av 110 sekreterare) och
- fr.o.m. den 1 juli 2006 ska stöd utgå för sammanlagt 349 politiska sekreterare (motsvarande ett tillskott av 14 sekreterare).

Riksdagsförvaltningen utfärdade den 15 juni 2005 en föreskrift om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen (RFS 2005:7). Enligt föreskriften ska en redovisning av hur stödet har använts årligen, fr.o.m. 2006, lämnas till riksdagsförvaltningen. Vartannat år, med början 2007, ska en mer omfattande uppföljning genomföras av extern expertis.

Under året har 153,9 miljoner kronor utbetalats som stöd till partikanslierna för politiska sekreterare, en ökning med 61,2 miljoner kronor sedan föregående år.

II. Plenisalsprojektet

Plenisalsprojektet är ett samlingsnamn för de arbeten som utförs i och omkring plenisalen gällande handikappanpassning, utrymning, brandsäkerhet, underhåll av ytskikt och teknik. I arbetet har även ingått att utarbeta förslag till en ommöblering. Kostnaden för projektet har beräknats till ca 60 miljoner kronor.

Under riksdagens sommaruppehåll 2004 utfördes etapp 1 som till största delen bestod av handikappåtgärder på läktaren, till en kostnad av ca 7 miljoner kronor.

Plenisalsprojektets renoveringsåtgärder (etapp 2) har under 2005 fortskridit planenligt. Plenisalen förvandlades till en stor byggarbetsplats under sommaruppehållet, alla väggpaneler byttes ut, nya bredare glasade dörrar har monterats in. Brandsäkerheten och utrymningsvägarna har förbättrats. Kostnaden för etapp 2 uppgick till ca 19 miljoner kronor.

I mars 2005 beslutade riksdagsstyrelsen att ledamotsplatserna, podiet och talarstolen samt tillhörande teknik ska bytas ut under sommaruppehållet 2006 (etapp 3).

Den renoverade plenisalen kommer att färdigställas till riksdagens öppnande i oktober 2006.

III. Beslutsprocessen

Riksdagskommittén har sedan 2002 arbetat med att utveckla riksdagens arbetsformer, och kommitténs huvudbetänkande presenterades i december 2005. För de medel som avsatts tidigare för genomförande av 1998 års riksdagskommittés förslag tillsattes tre tjänster vid riksdagens utredningstjänst. Antalet tematiska projekt inom utskotten som också ska finansieras med dessa medel minskade. Detta var inte oväntat eftersom man inför ett val kan förvänta att verksamheten går ned.

2002 års riksdagskommitté har gjort en översyn av riksdagens internationella verksamhet. Ansträngningar pågår nu också, både i Norden, inom EU och

i andra internationella sammanhang, att renodla de olika interparlamentariska samverkansformerna i syfte att undvika dubbelarbete och stärka samarbetet i sakfrågorna. I detta arbete har representanter från riksdagen deltagit aktivt.

I syfte att bättre kunna hantera riksdagens dokument i form av produktion, publicering, sökning och lagring av elektroniska riksdagsdokument och annan riksdagsinformation för externt och internt bruk har skapats ett system, Rix-Edit⁶, för framställning av dokument i fulltext. Framför allt gäller det betänkandeproduktionen.

Genom ett nytt distributionssystem möjliggörs att dokument från RixEdit och registerinformation från handläggningssystemet, uRix⁷, löpande överförs till distributionssystemet – som är en databas för lagring och vidare spridning av informationen. Arbetet med att skapa standardiserade uttag för bl.a. visning på webbplatsen fortsätter.

Prioritering har skett av utvecklingsinsatser som syftar till att minska felen och öka driftssäkerheten i systemen. Anslagna medel för detta har inte förbrukats eftersom rätt konsulthjälp inte gått att uppbringa.

I syfte att bl.a. möjliggöra öppna utskottsfrågningar har ombyggnad skett av Infocentrums gamla lokaler.

IV. Informations- och kunskapsförsörjning

Det IT-system som riksdagsförvaltningen haft sedan datoriseringen i mitten av 1980-talet, *Trip-systemet*, fasades ut under året. Detta ledde inledningsvis till vissa övergående försämringar för användarna av riksdagens webbplats. Under en tid gick det t.ex. inte att nå *Sagt & Gjort*. Möjligheten att söka i dokumenten försämrades också under en tid. En första version av sökning i dokument med den nya sökmotorn Autonomy kunde dock lanseras i början av december.

I syfte att förbättra den interna riksdagsinformationen genomfördes 2003 en utvärdering av **riksdagens intranät**, Helgonät. Resultatet var på en rad punkter positivt. För det fortsatta utvecklingsarbetet var dock de negativa resultaten av särskild betydelse. Undersökningen visade att bara hälften använde Helgonät i sitt vardagliga arbete. Så mycket som 50 % ansåg det vara svårt att hitta i Helgonät. Ett inledande utvecklingsarbete i syfte att etablera ett nytt intranät i ett webbgränssnitt kommer att påbörjas under våren 2006.

V. Säkerhet

Under året har arbetet med att förbättra säkerheten i riksdagen intensifierats. I syfte att skapa en trygg och säker arbetsmiljö för riksdagens ledamöter och anställda har ett arbete med en risk- och sårbarhetsanalys genomförts. Analysen omfattar förutom riksdagsförvaltningen även former för samverkan med

⁶ RixEdit är en wordbaserad editor, som stöder betänkandeproduktionen inom beslutsprocessen.

⁷ uRix är ett integrerat handläggningssystem för riksdagens beslutsprocess och för annan handläggning med anknytning till kammaren och utskotten.

flera parter, så som partigruppskanslierna, Säpo och den lokala polismyndigheten. I analysen har ett flertal förbättringsområden identifierats och en handlingsplan upprättats för att förbättra säkerhetsskyddet.

Som ett led i arbetet med att säkerställa riksdagens tekniska infrastruktur har en ny IT-säkerhetschef rekryterats med placering i riksdagsdirektörens sekretariat under säkerhetschefen.

Arbetet med att ta fram nya regler om säkerhetsskydd och andra säkerhetsrelaterade frågor har fortsatt. Riksdagsstyrelsen har inom ramen för detta arbete beslutat om en framställning till riksdagen i vilken det föreslås att den tidigare lagen (1983:953) om säkerhetsskydd i riksdagen ersätts med en mer modern lag. Den nya lagen avses gälla också för riksdagens myndigheter. Tanken är att den nya lagen ska kompletteras med föreskrifter som för riksdagens del ska beslutas av styrelsen. Med denna lösning kommer regelverket som helhet att bli mer modernt samtidigt som det ger en flexibilitet. Ett arbete har inletts för att ta fram ett förslag till föreskrifter. Riksdagsdirektören har vidare beslutat om en beredskapsplan för riksdagsförvaltningens åtgärder vid särskilda händelser.

Åtterrapporering och uppdrag

Riksdagsförvaltningen redovisar, liksom tidigare år, resultatet fördelat på de fyra verksamhetsgrenarna. För dessa verksamhetsgrenar har angivits fyra verksamhetsmål och sju åtterrapporeringskrav. Riksdagsförvaltningen har även haft fem uppdrag.

Anslagsdirektivets åtterrapporeringskrav

Tre av sju åtterrapporeringskrav rör mål för kompetensförsörjning, jämställdhet samt främjande av etnisk och kulturell mångfald vilka har redovisats under avsnittet *Kompetensförsörjning*.

Åtterrapporeringskravet att redogöra för *resultatet i förhållande till verksamhetsgrenarna och prestationernas utveckling med avseende på volym, kvalitet, kostnader och intäkter* redovisas under respektive avsnitt för verksamhetsgrenen. De tre återstående åtterrapporeringskraven redovisas nedan:

I. Åtgärder som vidtagits i enlighet med den åtgärdsplan som framtagits i samband med genomförd IT-revision

Arbetet med uppföljningen av IT-revisionens åtgärdsplan har fortsatt. Under året har även ett flertal åtgärder genomförts med anledning av tidigare års IT-revisioner. I syfte att tydliggöra ansvarsfördelningen för olika IT-system har arbetet med att införa en systemförvaltarmodell påbörjats. Ett annat omfattande arbete avser åtgärder för en förbättrad behörighetsadministration. Alla rekommendationer i åtgärdsplanen har ännu inte åtgärdats. Riksdagsförvaltningen har bedömt att vissa av rekommendationerna inte är prioriterade. Den nye IT-säkerhetschefen har initierat ett antal aktiviteter med anledning av IT-revisionens rekommendationer.

Under hösten 2005 inleddes en översyn av IT-avdelningen, dess organisation och arbetsuppgifter i syfte att säkerställa de krav som riksdagen och dess förvaltning ställer på verksamheten. Översynen beaktar verksamheten ur ett strategiskt perspektiv med avseende på såväl kompetensförsörjning som verksamhetsinriktning. Översynen tar bl.a. sin utgångspunkt i tidigare genomförd IT-revision. Arbetet med översynen kommer att fortsätta under 2006.

II. Avgiftsfinansierad verksamhet

Avser försäljningsverksamheten vid enheten för riksdagstryck, tidningen Från Riksdag & Departement samt vid infocentrum och redovisas i den finansiella redovisningen.

III: Prognoser

Prognoser till statsredovisningssystemet har lämnats enligt plan.

Anslagsdirektivets uppdrag

1. Översyn av lagarna (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europa-parlamentet

Översynskommittén presenterade sitt slutbetänkande Ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, 2004/05:URF2, den 31 januari 2005. Kommitténs förslag har remissbehandlats.

För att erhålla ett breddat beslutsunderlag gavs i februari 2005 en pensionsutredare i uppdrag att redovisa alternativ till det av kommittén lämnade förslaget om ålderspensioner med en inriktning på ett *avgiftsbestämt ålderspensionssystem*. Ett förslag om avgiftsbestämt pensionssystem lämnades i början av augusti.

Styrelsen gav i juni 2005 också en särskild utredare i uppdrag att se över traktamentsreglerna för riksdagens ledamöter. Utredningen överlämnade sitt betänkande till riksdagsstyrelsen den 7 december 2005. Ärendena bereds för närvarande inom riksdagsförvaltningen.

2. Budgetlagen (1996:1059)

En expertgrupp under Riksdagskommittén har lämnat förslag till hur en anpassning av lagen (1996:1059) om statsbudgetens bestämmelser med kompletterande förordningar kan ske till riksdagens myndigheters verksamhet (dnr 250-3851-03/04, 2005/06:URF1). Arbeta pågår med utformning av slutligt förslag till riksdagen.

3. Risk- och sårbarhetsanalys

Arbetet med att genomföra en risk- och sårbarhetsanalys samt att utveckla det befintliga säkerhetsledningssystemet har genomförts under året. Resultatet av risk- och sårbarhetsanalysen kommer att redovisas för riksdagsstyrelsen våren 2006.

Riksdagsstyrelsen har gett riksdagsförvaltningen i uppdrag att utarbeta ett förslag till ombyggnad av riksdagens entréer. Ett förslag till ombyggnad av

ledamotsentrén föredrogs i styrelsen i juni 2005. Styrelsen beslutade då att godkänna förslaget om ombyggnad av entrén i ledamotsbyggnaden samt att uppdra åt riksdagsförvaltningen att ansöka om bygglov och vidta de övriga åtgärder som erfordras. Ombyggnaden kommer att genomföras med start 2006.

Förslag till ombyggnad av entréerna Riksgatan 1 och godsmottagningen kommer att föredras i styrelsen under våren 2006.

4. Tidningen Från Riksdag & Departement

Riksdagsstyrelsen beslutade den 20 oktober 2004 bl.a om en övergripande och redaktionell policy samt om en ekonomisk ram för tidningen Från Riksdag & Departement för budgetåret 2005. Vidare begärde styrelsen en redovisning av riksdagens webbaserade information och att förvaltningen skulle återkomma med överväganden om den framtida tidningsverksamheten och därvid bl.a. pröva formen Internetbaserad gratistidning.

Riksdagens webbaserade information presenterades i muntlig och skriftlig form vid riksdagsstyrelsens möte den 19 januari 2005. En rapport om alternativa lösningar för tidningsverksamheten samt en rapport om olika ägarformer för tidningen överlämnades vid riksdagsstyrelsens möte den 13 april 2005. Vid riksdagsstyrelsens möte den 11 maj 2005 fattades beslut om tidningens framtida verksamhet.

Tidningen har hållit sig inom den nettoram riksdagsstyrelsen beslutat för 2005. Minskningen av nettoramen för tidningen Från Riksdag&Departement fortsätter även 2006.

5. Översyn av formerna för överklaganden av vissa beslut som fattas av riksdagsförvaltningen

Översynskommittén föreslog en ändrad sammansättning av Riksdagens överklagandenämnd och uttryckliga regler för överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen. Förslaget bereds inom riksdagsförvaltningen och ett lagförslag förväntas lämnas till riksdagen i mars 2006.

Ekonomisk anslagsöversikt

Anslagsförbrukning (miljoner kronor)

Anslag under utgiftsområde 1	2005	2004	2003	2002	2001
90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m., ramanslag	703,2	640,6	633,5	594,5	547,6
90:3 Riksdagens förvaltningskostnader, ramanslag	554,6	516,6	487,8	486,5	472,9
Totalt	1 257,8	1 157,2	1 121,3	1 081,0	1 020,5
90:6 Stöd till politiska partier	164,6	171,4	139,7	139,9	140,0

Utgående anslagssparande per den 31 december (miljoner kronor)

Anslag under utgiftsområde 1	2005	2004	2003	2002	2001
90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	44,5	22,4	28,7	42,3	44,8
90:3 Riksdagens förvaltningskostnader	61,2	60,5	20,2	-6,4	35,4
Totalt	105,6	82,9	48,9	35,9	80,2
90:6 Stöd till politiska partier	0,1	-5,5	9,7	5,4	3,8

Anslag 90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Anslaget för riksdagens ledamöter och partier m.m. lämnade ett anslagssparande på ca 44 miljoner kronor. Av anslagssparandet är ca 10 miljoner kronor reserverade för 2006 som är ett valår och som därför kan innebära högre utgifter, i enlighet med det underlag som togs fram i samband med 2006 års budgetproposition.

Anslag 90:3 Riksdagens förvaltningskostnader

Anslaget består av två anslagposter (AP), *Övriga förvaltningskostnader (AP1)* och *Riksdagens fastighetskostnader (AP2)*. Anslagsposten *Övriga förvaltningskostnader* lämnade 2005 ett anslagssparande på ca 27 miljoner kronor.

Anslagsposten *Riksdagens fastighetskostnader* lämnade även den ett anslagssparande 2005. Anslagssparandet uppgick till ca 34 miljoner kronor. I anslagssparandet för riksdagens fastighetskostnader är ca 31 miljoner kronor hänförliga till 2004 års anslagssparande. Riksdagsstyrelsen har tidigare fattat beslut om att riksdagsförvaltningen får disponera detta anslagssparande för redan planerade åtgärder 2006 och 2007.

Riksdagsstyrelsen beslutade i mars 2005 om en indragning på 14,4 miljoner kronor av 2004 års anslagssparande från anslag 90:3 *Riksdagens förvaltningskostnader*.

Tryckeritjänster

Kostnaderna för tryckeritjänster har ökat jämfört med 2004. I huvudsak beror detta på en ökning av antalet originaltrycksidor avseende riksdagstrycket.

Under året minskade intäkterna för riksdagstrycket med ca 1 miljon kronor jämfört med 2004. Förändringen beror på minskade prenumerationsintäkter.

Operationell leasing

Kostnaderna för operationell leasing minskade kraftigt, med ca 10 miljoner kronor, under året. Orsaken till minskningen är i huvudsak att ett planerat utbyte av riksdagsledamöternas tekniska utrustning inte genomfördes som planerat.

Pågående arbeten

Riksdagsförvaltningen förfogar över anläggningstillgångar som betingar stora ekonomiska värden och som oftast är av strategisk betydelse i verksamheten. Anläggningar, både materiella och immateriella, som klassificeras som pågående arbete i redovisningen anslagsavräknas inte utan finansieras via riksdagsförvaltningens räntekonto till dess att anläggningen tas i bruk. I samband med att anläggningen tas i bruk upptas lån i Riksgäldskontoret. Värdet på de anläggningar som klassificeras som pågående arbete har fortsatt att öka under året (från ca 64 miljoner kronor till ca 119 miljoner kronor). Orsaken till detta är framför allt arbetet på Helgeandsholmen med det s.k. tätskämsprojektet. Allteftersom de anläggningar som klassificeras som pågående arbeten tas i bruk och aktiveras kommer riksdagsförvaltningens upplåning att öka. En konsekvens av en ökad upplåning är ytterligare ökning av de anslagsmedel som framöver måste reserveras för räntor och amorteringar. Detta kan dock komma att ändras om riksdagen antar förslaget till ny budgetlag för riksdagsområdet. Antas förslaget om förändrad finansiering genom engångsinlösen av lån för bl.a. riksbyggnaderna kommer de framtida avsättningarna som behövs för räntor och amorteringar att bli lägre.

Omvärdering

Omvärdering inom pågående arbete avsåg arbetet med ett nytt driftövervakningssystem för riksdagsförvaltningens IT-verksamhet, det s.k. Gudmundprojektet. Det gick inte att med en hög grad av säkerhet påvisa att de ekonomiska fördelar eller ökad servicepotential som tidigare angivits skulle kunna uppfyllas. Som en konsekvens av detta kostnadsfördes Gudmundprojektet med sammanlagt ca 3,3 miljoner kronor.

Lån

Under året ökade upplåningen i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar med 1,9 miljoner kronor. Värdet på riksdagsförvaltningens lån uppgick vid årsskiftet till sammanlagt 132,7 miljoner kronor varav 77,2 miljoner kronor avsåg lån i byggnader och mark och 53,5 miljoner kronor avsåg lån till övriga anläggningstillgångar m.m.

Anslag 90:6 Stöd till politiska partier

Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd dels som partistöd, dels som kanslistöd. Riksdagsförvaltningen disponerar anslaget och ansvarar för att stödet betalas ut till de politiska partierna.

Kostnader fördelade på verksamhetsgrenar

Riksdagsförvaltningen har under de senaste fem åren redovisat kostnader och intäkter fördelade per verksamhetsgren. Redovisningen är ett resultat av det arbete med mål- och resultatstyrning som bedrivs inom riksdagsförvaltningen.

Kostnader och transfereringar för riksdagens verksamhetsgrenar 2005 (miljoner kronor)

Verksamhetsgren	Kostnader			Intäkter			Nettokostnad			Procent		
	2005	2004	2003	2005	2004	2003	2005	2004	2003	2005	2004	2003
Stödet till beslutsprocessen	823,1	806,6	783,4	–	–	–	823,1	806,6	783,4	76,4 %	75,6 %	74,7 %
Service och förvaltning	166,9	172,8	177,2	49,7	48,3	48,5	117,2	124,5	128,7	10,9 %	11,7 %	12,3 %
Information till allmänheten	90,2	91,8	93,6	9,4	10,9	11,0	80,8	80,9	82,6	7,5 %	7,6 %	7,9 %
Internationell verksamhet	57,0	56,1	54,3	0,6	0,6	0,6	56,4	55,5	53,7	5,2 %	5,2 %	5,1 %
Transfereringar	376,5	323,3	276,4				376,5	323,3	276,4			
Totalt	1 513,7	1 450,6	1 384,9	59,7	59,8	60,1	1 454,0	1 390,8	1 324,8	100,0 %	100,0 %	100,0 %

I tabellen framgår riksdagsförvaltningens kostnader och intäkter per verksamhetsgren. Målfördelningen har gjorts med hjälp av ett antal fördelningsnycklar. Fördelningsnycklarna har reviderats under 2005 och bygger på den målfördelning enheterna gjort i riksdagsförvaltningens verksamhetsplaneringssystem. Fördelningen utgår från förväntade nedlagda utgifter.

De totala kostnaderna och transfereringarna har fortsatt att öka. Ökningen av transfereringarna kan framför allt härledas till ökningen av det ekonomiska stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen avseende reformen om stöd för politiska sekreterare.

Kostnaderna för verksamhetsgrenen Stödet till beslutsprocessen har ökat medan kostnaderna för Service och förvaltning och Information till allmänheten har minskat något. Kostnaderna för verksamhetsgrenen Internationell verksamhet har ökat något.

Resultat av verksamheten

Resultatet av riksdagsförvaltningens arbete redovisas i det följande utifrån de mål och verksamhetsgrenar som fastställts i anslagsdirektivet 2005. Den statistik som redovisas nedan avseende arbetet i kammaren och i utskotten avser riksmötet 2004/05, om inte annat anges. I Riksdagens årsbok för 2004/05 lämnas en redogörelse för arbetet i riksdagen.

De organisatoriska enheterna kan ha verksamheter inom flera verksamhetsgrenar och arbetar därmed mot flera av målen.

3 Verksamhetsgren Stödet till beslutsprocessen

Mål för verksamhetsgrenen:

Riksdagsförvaltningen skall med hög kompetens säkerställa att riksdagen kan fullgöra sina uppgifter enligt regeringsformen och riksdagsordningen.

Måluppfyllelse för verksamhetsgrenen:

Mot bakgrund av nedanstående redovisning kan konstateras att målet för verksamhetsgrenen Stödet till beslutsprocessen i allt väsentligt har uppfyllts.

De organisatoriska enheter och kanslier som främst kan hänföras till ovanstående verksamhetsgren och mål är kammarkansliet, utskottskanslierna och EU-nämnden, Riksdagsbiblioteket och enheten för riksdagstryck. Dessutom bidrar i hög grad även IT-avdelningen och andra verksamheter inom riksdagsförvaltningen till att målet uppnås.

Ekonomisk översikt

Tabell: Kostnader och intäkter för verksamhetsgrenen (miljoner kronor)

	2005	andel	2004	andel	2003	andel
Kostnader	823,1	72,4 %	806,6	71,6 %	783,4	70,7 %
Intäkter	–	–	–	–	–	–
Nettokostnader	823,1	76,4 %	806,6	75,6 %	783,4	74,7 %

Denna verksamhetsgren omfattar ca 76 % (ca 823 miljoner kronor) av de totala nettokostnaderna för riksdagsförvaltningen. Inga intäkter kan hänföras till verksamhetsgrenen.

Utöver de nedlagda kostnaderna har 376,5 miljoner kronor utbetalats i form av bidrag⁸, främst som stöd till partigrupper (198 miljoner kronor) och till politiska partier (165 miljoner kronor).

Verksamhetsöversikt och måluppfyllelse

Verksamhetsgrenen *Stödet till beslutsprocessen* syftar till att stödja riksdagens ledamöter med sakkunskap och beslutsunderlag. De ”områden” som verksamhetsgrenen omfattar är den planering, framtagande av underlag och hantering som krävs för riksdagsarbetet i kammarens arbete, vid beredning av ärenden m.m. inom utskottskanslierna och i samrådet med regeringen i EU-frågor, genom utredningshjälp till ledamöter och partikanslier, kunskapsförsörjning och framtagande av riksdagstrycket samt IT-stöd för beslutsprocessen.

⁸ Anges som transferering i resultatredovisningen.

Riksdagens verksamhet har bedrivits i enlighet med bestämmelserna i regeringsformen, riksdagsordningen och gällande praxis. **Centralkansliet**, som ingår i kammarkansliet, ansvarar för det löpande arbetet i kammaren och planeringen av riksdagsarbetet under riksmötet och valperioden samt för granskning av interpellationer, frågor, motioner m.m. Planeringen av arbetet under ett riksmöte ska tillse att nödvändiga beslut fattas i rätt tid och ordning, att utrymme finns för oförutsedda aktiviteter och att arbetsbelastningen är rimlig. Planeringen syftar också till att underlätta ledamöternas planering av sitt eget arbete och ska även se till att ledamöterna ges utrymme för aktiviteter utom riksdagen, t.ex. för arbete i valkretsen.

Av ledamotsenkäten framgår att omdömet om centralkansliet är gott. Andelen nöjda ledamöter uppgår till 86 % för 2005 och har ökat från 83 % för 2004.

Centralkansliet svarar också för **samordningen av EU-frågor**. Centralkansliet för det särskilda EU-diariet över EU-relaterade dokument som inkommer till riksdagen och har ansvar för att grundläggande skriftlig information om EU-frågor når ut till fackutskotten och EU-nämnden. Sammanlagt inkom 928 EU-dokument 2005, en liten minskning jämfört med 2004. Regeringen avlämnade 76 faktapromemorior och ett remissvar. Under 2005 hölls 59 formella rådsmöten i EU. 37 återrapporter från dessa möten inkom inom föreskrivna fem arbetsdagar. Övriga kom in för sent eller inte alls.

Riksdagens representant vid EU:s institutioner rapporterar skriftligen och muntligen till EU-samordningsfunktionen. Under 2005 avlämnades 36 skriftliga rapporter som publicerades på Helgonät.

Protokollskansliet, som också ingår i kammarkansliet, svarar för att det vid kammarens sammanträden förs fullständiga protokoll. Av 144 snabbprotokoll under riksmötet 2004/05 var alla upprättade enligt fastställt mål, dvs. senast på morgonen dagen efter sammanträdet. Av ledamotsenkäten framgår att omdömet om protokollskansliet är gott. Andelen nöjda ledamöter uppgår, liksom föregående år, till 78 %.

Tabell: Ärendevolymen i kammaren (antal)

	2004/05	2003/04	2002/03	2001/02	2000/01
Interpellationer	688	551	417	497	457
Skriftliga frågor	2 197	1 616	1 375	1 643	1 698
Propositioner och skrivelser	178	181	151	189	151
Motioner	4 167	3 991	3 538	4 231	3 675
Kammarsammanträden	144	132	123	126	127
Plenitimmor	730	602	551	652	652
Voteringar	766	884	835	1 059	843
Andel interpellationer och frågor som inte besvaras i tid	31 %	39 %	33 %	32 %	55 %

Volymerna i riksdagsarbetet varierar under en mandatperiod. Det vanliga är att volymen är lägst det första riksmötet efter ett val och att den sedan stiger kontinuerligt. Under riksmötet 2004/05 skedde på flera områden en betydande volymökning i kammarsarbetet och utskottens arbete både i jämförelse med

motsvarande år under förra mandatperioden (2000/01) och med riksmöte (2003/04). Interpellationerna var drygt 50 % fler än för fyra år sedan. Antalet propositioner och skrivelser ökade med 18 % jämfört med riksmötet 2000/01. Motsvarande utveckling gäller också för motionerna. En förklaring till ökningen kan vara att partikanslierna fått resurser för att anställa fler politiska sekreterare. Även antal kammarsammanträden och antal plenitimmor har ökat i motsvarande takt.

Noteras kan att antalet motioner hösten 2005 ökade markant medan antalet plenitimmor och interpellationer minskade.

Den tid kammaren ägnar åt voteringar har sjunkit under de senaste tre åren, från 25 timmar 2001/02 till 16 timmar 2004/05. Den minskade tidsåtgången beror till viss del på färre voteringar med rösträkning men främst på tekniska förbättringar av voteringssystemet.

Snabbprotokollen från riksdagsdebatterna ska vara färdigtryckta till lunch dagen efter debatten i riksdagen. Denna målsättning har kunnat hållas och volymerna har uppgått enligt följande:

2001	9,4 miljoner sidor
2002	8,5 miljoner sidor
2003	8,5 miljoner sidor
2004	8,9 miljoner sidor
2005	8,4 miljoner sidor

En viktig förutsättning för det parlamentariska arbetet är de tryckta riksdagsdokumenten, **riksdagstrycket**. Enligt riksdagsordningen ska kammarens protokoll och handlingar i bihanget⁹ utges av riksdagstrycket. Antalet trycksidor uppgick under riksmötet 2004/05 till ca 79 750, vilket innebar en ökning med ca 3 % sedan föregående riksmöte. Förändringarna speglar den politiska aktiviteten i riksdagen.

Tabell: Riksdagstrycket (antal trycksidor)

År	Prop.	Mot.	Bet.	Prot.	Övrigt	Totalt
2000/01	15 800	13 000	17 000	11 000	13 400	70 200
2001/02	21 900	15 900	21 200	10 900	11 200	81 100
2002/03	21 100	13 000	15 900	9 800	11 400	71 200
2003/04	21 400	13 500	20 100	10 000	12 300	77 300
2004/05	20 900	14 300	19 450	15 800	9 300	79 750

För att säkerställa en hög språklig kvalitet textgranskas samtliga utskotts- betänkanden, motioner samt förslag och redogörelser m.m.

Samtliga dokument har distribuerats inom riksdagen så att kammarens arbetsplaner i stort sett kunnat hållas. Under året har register till riksdagstrycket 2001/02 givits ut.

⁹ Bihaget består av alla dokumenten förutom själva protokollet dvs. propositioner, motioner, framställningar och redogörelser, utskottsbetänkanden och riksdagsskrivelser.

Bevaknings- och säkerhetsarbetet i och omkring kammaren syftar till att det politiska arbetet i kammaren ska kunna bedrivas utan allvarliga störningar.

Under året har ett antal säkerhetsrelaterade incidenter inträffat framför allt på åhörarläktaren. Vid en incident var sittande talmannen tvungen att ajournera arbetet i kammaren samt besluta om att läktaren skulle utrymmas. Då riksdagen ska vara ett ”öppet” hus kan inte samtliga riskscenarier helt elimineras. I de fall där riskscenarierna inte helt kan elimineras inriktas åtgärderna i stället på att reducera konsekvenserna, vilket skedde på ett lämpligt sätt i detta fall.

För att bl.a. säkerställa att ordningen upprätthålls på åhörarläktaren vid pågående kammarverksamhet har ett antal åtgärder genomförts under året. Personal från bevakningsenheten har tjänstgjort både som läktarasvariga och i säkerhetskontrollen. I och med att egen personal har ersatt tidigare inhyrd personal har kvalitetsförbättringar uppnåtts tillsammans med minskade totala utgifter.

I avsikt att kvalitetssäkra bevakningen i entréerna har ett internt kvalitetsarbete bedrivits. Arbetet har resulterat i riktlinjer för ett mer systematiserat och enhetligt arbetssätt i entréerna. För att ytterligare kvalitetssäkra arbetet har kontroller genomförts av säkerhets- och servicenivåer. Kontrollerna, som utförts av externa konsulter, har visat på att vidtagna åtgärder gett positiva resultat och lett till ett förbättrat tillträdesskydd.

Utskottens verksamhet redovisas i respektive utskotts verksamhetsberättelse. Den redovisningen görs per riksmötesår och återfinns i det bundna riksdagstrycket. I verksamhetsberättelserna finns, förutom rent kvantitativa uppgifter, information om de behandlade ärendena och om t.ex. utskottsutfrågningar, studiebesök och resor, arbete med uppföljning och utvärdering och mottagande av internationella besök.

Utskotten behandlade under riksmötet 2004/05 sammanlagt 183 propositioner, 37 skrivelser från regeringen och 22 framställningar och redogörelser från Riksrevisionens styrelse och riksdagsorgan. Antalet *behandlade* motionsyrkanden uppgick till 10 944, vilket är mindre än siffran för under riksmötet *väckta* motionsyrkanden, men mer än antalet behandlade motionsyrkanden året före. Det bör observeras att detta kan ha samband med hur utskotten väljer att lägga upp arbetet, eftersom möjlighet ges att behandla motioner under senare år än det riksmötesår då de väcks. Ett mindre antal behandlade yrkanden ett år kan alltså betyda ett större antal yrkanden att behandla nästkommande år. Som framgått ovan är antalet väckta motioner ständigt ökande.

Utskotten avlämnade 321 betänkanden till kammaren jämfört med 294 föregående riksmöte. Totalt hölls 560 utskottssammanträden inklusive konstitutionsutskottets sammanträden med granskningsärenden och utrikesutskottets s.k. särskilda sammanträden för föredragningar och besök. Den totala sammanträdestiden uppgick till drygt 722 timmar, vilket är samma siffra som året före. En viss försiktighet med slutsatser är dock påkallad beroende på att det i vissa fall tillkommer mötestid som avser annat än ren ärendehandling.

I verksamhetsberättelserna redovisas ett nittiotal möten av karaktären offentliga utskottssammanträden, öppna eller slutna utskottsutfrågningar eller seminarier, konferenser m.m. I den siffran ingår även utskottens deltagande i Riksdagens framtidsdagar i mars 2005. Även om direkta jämförelser med tidigare år inte är möjliga, bl.a. beroende på att mötena kategoriseras något olika av utskotten, kan man notera en kraftig ökning av denna typ av icke direkt ärendelaterad verksamhet.

I verksamhetsberättelserna finns också redogörelse för utskottens arbete med EU-relaterade frågor som förutom ärendebehandling och hantering av ett stort antal EU-dokument omfattar en stor mängd informationsmöten med deltagande av representanter för Regeringskansliet m.fl. Här kan även nämnas att konstitutions-, lag- och trafikutskotten under våren 2005 deltog i ett försök med subsidiaritetskontroll som initierats av Cosac¹⁰. Försöket avsåg det s.k. tredje jämvägspaketet. Som ett led i detta anordnade de tre utskotten ett gemensamt seminarium.

I verksamhetsberättelserna finns även redogörelse för arbete med uppföljning och utvärdering som kan vara både av löpande karaktär och avse avgränsade projekt och studier. Det kan nämnas att justitie- och socialutskotten gemensamt bedrivit ett projekt om narkotika.

Som noterades redan i föregående årsredovisning görs utskottens utrikes resor ofta i mindre delegationer än tidigare mandatperioder, vilket innebär ett ökat antal resor. I verksamhetsberättelserna redovisas 37 resor, vilket är en något högre siffra än under föregående riksmöte. I siffran ingår även ett antal besök i Norge i anslutning till markerandet av 100-årsminnet av unionsupplösningen. Till detta kommer ett drygt tiotal inrikes resor och en stor mängd studiebesök i Stockholmstrakten. En annan uppgift för utskotten är att ta emot utländska besök. I verksamhetsberättelserna finns närmare 40 sådana besök noterade, till vilket kommer ett antal besök som kanslierna helt ansvarar för. En fullständig redovisning saknas, men det står klart att tendensen är att de inkommande utländska besöken ökar i antal.

Sammanfattningsvis kan man konstatera en fortgående ökning av arbetsbelastning för utskotten, samtidigt som antalet anställda varit i princip oförändrat under lång tid. Det handlar inte bara om en ökande ärendemängd i form av propositioner, skrivelser och motioner utan också om de krav som följer av EU-medlemskapet. Till detta kommer att utskotten enligt riksdagsordningen ska följa upp och utvärdera riksdagsbeslut. Internationaliseringen innebär ett ökat besöksutbyte. Även den allmänna moderniseringen av riksdagsarbetet innebär en ökad arbetsbörda för utskotten och deras kanslier. Som exempel kan nämnas arrangerandet av Riksdagens framtidsdagar och annan utåtriktad verksamhet i form av offentliga utskottsutfrågningar och seminarier m.m.

Ett viktigt inslag i utskottens arbete är att till sammanträdena kunna behandla utkast till betänkanden som producerats av utskottskansliet. Dessa

¹⁰ Cosac, Konferensen mellan organen för gemenskaps- och EU-frågor vid Europeiska unionens parlament.

utkast trycks inom riksdagsförvaltningen. Utvecklingen av denna produktion har varit:

2001	4,0 miljoner sidor
2002	3,8 miljoner sidor
2003	4,4 miljoner sidor
2004	4,8 miljoner sidor
2005	5,0 miljoner sidor

Utkasten har levererats till utskotten så att deras arbetsplaner kunnat hållas. Ledamöterna är mycket nöjda (nöjdhetsindex 95,5) med servicen från sina respektive utskottskanslier.

EU-nämnden är ett organ för parlamentarisk kontroll av regeringens arbete i EU. EU-nämndens verksamhet för riksmötet 2004/05 redovisas liksom för tidigare riksmöten i Riksdagens årsbok och i EU-nämndens verksamhetsberättelse.

Under riksmötet 2004/05 har EU-nämnden hållit 43 protokollförda sammanträden under sammanlagt 97 timmar. Inför dessa sammanträden har 71 utskick med sammanträdesmaterial m.m. gjorts. I dessa siffror ingår inte det ökande antal s.k. skriftliga samråd och inte heller det stora antal utländska besök som EU-nämnden tar emot varje år. 78 pressmeddelanden har publicerats såväl inför som efter varje sammanträde. Pressmeddelandena efter sammanträdena publiceras sedan ett par år tillbaka också på engelska.

Antalet sammanträden och utskick och därmed också pressmeddelanden och stenografiska uppteckningar har varit tämligen konstant i förhållande till föregående riksmötesår.

Under verksamhetsåret 2004/05 har regeringen informerat och samrått med EU-nämnden inför sammanlagt 68 ministerrådsmöten (inklusive informella ministermöten och Europeiska rådets möten). EU-nämnden har under riksmötet fortsatt på den tidigare inslagna vägen med öppna sammanträden med statsministern inför och i förekommande fall efter Europeiska rådets möten, vilka numera äger rum minst fyra gånger om året. Även den internationella verksamheten och samarbetet med andra länders parlamentariska EU-organ har under riksmötet ökat i omfattning.

Det kan konstateras att arbetsbelastningen för EU-nämndens kansli är ständigt ökande, bl.a. beroende på att utvecklingen inom EU kommit att omfatta allt fler sakområden samtidigt som utvidgningen av EU och konstitutionella frågor tar alltmer plats. Omfattande sammanträden med många beslutsfrågor som måste analyseras ska förberedas på kort tid, och ett alltmer omfattande dokumentflöde ska värderas och hanteras.

För att få jämförbarhet mellan resultatet för utskottskanslierna och EU-nämndens kansli beräknades ett modifierat nöjdhetsindex där endast ledamöter och suppleanter i EU-nämnden ingick. Beräknat på detta sätt var ledamöterna lika nöjda med servicen från EU-nämndens kansli (95,8 %) som med servicen från andra utskottskanslier.

Riksdagens utredningstjänst, som ingår i kammarkansliet, har under året producerat 2 705 utredningar. Detta kan jämföras med 2 568 utredningar år 2004 och 2 526 utredningar år 2003. Detta innebär en ökning av antalet utredningar år 2005. Under 2005 producerades 1 260 utredningar till partikanslierna, merparten till oppositionspartierna. Andelen utredningar till partikanslierna av de totala utredningarna har ökat från 41 % år 2003 till 44 % år 2004 och till 47 % år 2005. Generellt sett är utredningarna till partikanslierna mer komplicerade och mer omfattande jämfört med utredningarna till ledamöterna.

I ledamötsenkäten framkom att 85 % (86 % 2004) var mycket eller ganska nöjda med servicen från utredningstjänsten och gav betyget 4 eller 5 och att inte någon ledamot var missnöjd med utredningstjänsten.

I syfte att få återkoppling på levererade utredningars kvalitet samt att diskutera åtgärder för fortsatta förbättringar har utredningstjänsten under året haft möten med alla kanslichefer på partikanslierna och utskottskanslierna, inklusive EU-nämnden. Samtalen med utskottskanslierna visade att man är nöjd med det stöd som man har fått från utredningstjänsten i form av utredningar, extra föredragande och insatser i samband med utskottens uppföljningar och utvärderingar. På partikanslierna uttalade man sig också mycket uppskattande och påtalade att man gärna såg utökade kontakter mellan partikanslierna och utredningstjänsten.

Utredningstjänstens promemorior har använts flitigt i den politiska debatten, och utredningstjänsten har som en följd härav ofta blivit omnämnd i medierna. Utredningstjänstens arbete har inte bara bidragit till att förbättra informationen i olika politiska sakfrågor utan också gjort den mer tillgänglig. Genom att utredningstjänsten uppmärksammats i medierna har man i viss mån bidragit till ett ökat intresse för det arbete som bedrivs i riksdagen.

Riksdagsbiblioteket har under verksamhetsåret förvärvat underlag och verktyg för omvärldsanalys i form av böcker och tidskrifter på papper och i elektronisk form samt nyhets- och faktadatabaser, bl.a. TT-telegrammen. Bibliotekets material har använts av ledamöter, riksdagens utredningstjänst, utskottskanslier, partikanslier och andra som stöder beslutsprocessen. Ett stort arbete har lagts ned på att lägga upp och strukturera böcker, artiklar och nyheter så att interna användare har lätt att komma åt dem via egen persondator.

Antalet sökningar i elektroniska nyhetsdatabaser per dygn uppgick år 2005 till 9 830 stycken. Det kan jämföras med 9 436/dygn år 2004 och 8 395/dygn år 2003. Bibliotekets resurser nås via Helgonät, och användningen har gått upp från 7 326 år 2004 till 8 797 år 2005. Antalet längre frågor/uppdrag är ca 600 fler än 2004 (2 409 år 2005 och 3 825 år 2004). Antalet lånade böcker/lånetransaktioner från interna användare har däremot gått ned till 12 350 under verksamhetsåret från 15 201 år 2004. För att informera och följa upp verksamheten har man under verksamhetsåret träffat företrädare för samtliga partikanslier. Biblioteket har även inlett en ny form av samarbete med riksdagens utredningstjänst och inrättat kontaktbibliotekarier för utredningstjänstens sektioner.

Medelbetyget för Riksdagsbiblioteket i 2005 års ledamotsenkät var 4,21 – en uppgång från 4,04 i föregående års ledamotsenkät.

För att riksdagens handlingar ska bevaras till eftervärlden arbetar **riksdagens arkiv** med att upprätta dokumenthanteringsplaner för riksdagens samtliga arkivbildare, dvs. de organisatoriska enheterna. Under verksamhetsåret 2005 färdigställdes dokumenthanteringsplaner för 20 av riksdagens totalt 52 arkivbildare.

Under anslag 90:2 Riksdagens ledamöter och partier m.m. som i huvudsak redovisas under verksamhetsgrenen *Stöd till beslutprocessen* ingår även utgifterna för **ledamöternas förmåner**¹¹ i form av inkomstgarantier och pensioner. Under 2005 utbetalades ca 76 miljoner kronor till f.d. riksdags- och EU-ledamöter eller anhöriga.

Inkomstgaranti¹² har under 2005 utbetalats till 59 f.d. ledamöter, varav 6 f.d. ledamöter i EU-parlamentet. Kostnaden för detta uppgick till ca 21,2 miljoner kronor. Jämförande antal för 2004 var 71 personer, varav 11 EU-ledamöter, och kostnaden uppgick då till ca 22,3 miljoner kronor.

Pension¹³ har utbetalats till 334 personer 2005, 320 personer 2004. Kostnaden för detta uppgick till ca 54,9 miljoner kronor, 55,4 miljoner kronor 2004. Avseende år 2003 utbetalades pension till 310 personer med 55,8 miljoner kronor.

¹¹ Inklusiva sociala avgifter såsom särskild löneskatt, arbetsgivaravgifter m.m.

¹² Fr.o.m. den 31 oktober 2002 ökades antalet från 30 till 113 personer på grund av att många som avgick i samband med valet fick inkomstgaranti. Fr.o.m. november 2003 minskade antalet till 73 personer på grund av att 33 av de riksdagsledamöter som avgick vid valet 2002 endast hade rätt till inkomstgaranti i ett år.

¹³ I kostnadsuppgifterna avseende pensioner ingår även kostnaderna för visstids- och efterlevandepensioner samt egenlivräntor.

4 Verksamhetsgren Service och förvaltning

Mål för verksamhetsgrenen:

Riksdagsförvaltningen skall – inom givna ramar och bestämmelser – tillhandahålla resurser och service av hög kvalitet till ledamöternas, kammarens, utskottens och förvaltningens verksamheter samt till partigrupperna och deras kanslier.

Måluppfyllelse för verksamhetsgrenen:

Mot bakgrund av nedanstående redovisning kan konstateras att målet för verksamhetsgrenen Service och förvaltning i allt väsentligt har uppfyllts.

De organisatoriska enheter som främst kan hänföras till ovanstående verksamhetsgren och mål är det administrativa kontoret (AK) med IT-avdelningen, stabsenheter samt enheter för fastigheter, bevakning och lokalvård.

Ekonomisk översikt

Tabell: Kostnader och intäkter för verksamhetsgrenen (miljoner kronor)

	2005	andel	2004	andel	2003	andel
Kostnader	166,9	14,7 %	172,8	15,3 %	177,2	16,0 %
Intäkter	49,7	83,2 %	48,3	80,8 %	48,5	80,7 %
Nettokostnader	117,2	10,9 %	124,5	11,7 %	128,7	12,3 %

Denna verksamhetsgren omfattar ca 11 % (117 miljoner kronor) av de totala nettokostnaderna för riksdagsförvaltningen.

Verksamhetsöversikt och måluppfyllelse

Inom verksamhetsgrenen *Service och förvaltning* tillhandahålls resurser, i form av bl.a. persondatorer med tillbehör och lokaler samt service inom ett flertal områden såsom exempelvis administrativt ledamotsstöd, bevakning, lokalvård och barnomsorg för ledamöterna.

Internt inom riksdagsförvaltningen pågår ständigt olika utvecklingsprojekt med avsikt att effektivisera och förbättra den service som erbjuds till ledamöter, partikanslier och medarbetare i förvaltningen. Genom att föra resurs- och budgetansvaret närmare verksamheten i form av rambudgetar och införa tydligare uppföljningar av verksamheten förväntas förbättringar inom såväl styrning som uppföljning och effektivitet. Arbetet med styr- och planeringsmodellen, Styrplan 2008, har fortsatt under året och ett nytt budgetsysteem har tagits fram där budgetansvariga kan lägga in detaljbudgetar, mål, verksamheter och prestationer.

IT-stöd m.m.

Under året har arbetet fortsatt i syfte att möjliggöra tillförlitliga och säkra IT-system till gagn för såväl ledamöternas, kammarens, utskottens och förvaltningens övriga verksamheter samt för partigrupperna och deras kanslier.

Under början av 2005 uppgraderades operativsystemet på alla persondatorer och en översyn av applikationsutbudet gjordes samtidigt som låsta¹⁴ klienter infördes. I samband med uppgraderingen genomfördes en omfattande utbildningsinsats. Riksdagens samtliga användare erbjöds utbildning i form av seminarier och stöd på plats. Totalt har drygt 700 personer för 2005, 590 personer 2004, genomfört någon form av IT-utbildning.

Ledamöterna är mer nöjda med riksdagens IT-system än tidigare. Andelen nöjda ledamöter har ökat markant från 62 % 2004 till 74 % 2005.

Ledamöterna är även betydligt nöjdare med servicen kring hemutrustningen även om den fortfarande har ett relativt lågt nöjdhetsindex. En anledning till det låga värdet kan vara att inte alla ledamöter har tillgång till bredband på hemorten.

Samtalen till helpdesk minskade för första gången sedan mätningarna startade 2002, från ca 27 000 samtal till ca 23 000 samtal. Över 60 % fick svar från helpdesk inom 10 sekunder, en förbättring jämfört med 2004 med ca 10 %. En trolig orsak till att samtalen minskade är att riksdagen under året har gått över till en ny, mer stabil plattform för persondatorerna. En annan anledning är att riksdagen kommit i fas med utbytet av stationära persondatorer vilket innebär att ingen användare har en dator äldre än tre år. Servicen från helpdesk fick även 2005 ett högt nöjdhetsindex, 95 %, och det har dessutom stigit två år i rad.

Till ledamöter, anställda på partikanslier, JO, riksdagsförvaltningens e-postlådor och anställda vid riksdagsförvaltningen inkommer årligen ca 30 miljoner e-postmeddelanden. Av dessa var drygt 75 % (23 miljoner) klassade som "eventuellt spam". Hanteringen av spam är omfattande, på IT-avdelningen beräknar man kostnaden för bl.a. disk- och datatrafik samt frågor om spam till omkring 500 000 kr per år. Till detta ska läggas den arbetstid som de enskilda användarna lägger på att öppna och konstatera att det är ett spam och sedan ta bort meddelandet, ca 200 000 spam per dygn med en genomsnittlig hantering på 3 sekunder, total tid för förvaltningen ca 166 timmar per dygn.

Administrativt ledamötsstöd

För att underlätta administration av arbete med ledamöternas reseräkningar m.m. har ett nyhetsbrev med aktuell information tagits fram. Ledamöterna erbjöds personlig genomgång av registrerering och sökning i reseräkningssystemet. Som en vägledning inför deklARATIONEN fick samtliga ledamöter en skriftlig information som innehöll gällande regler samt rättsfall.

¹⁴ Innebär att man inte kan installera "egen" programvara lokalt på sin hårddisk.

I syfte att tillgodose nya ledamöters behov av stöd har de 19 ersättare som tjänstgjort som ledamöter erbjudits personlig introduktion. Vid tillträdet har de fått information om kammararbetet, de ekonomiska villkoren, säkerheten inom riksdagen m.m.

Trots betydande insatser under året, blev resultatet i årets serviceenkät i stort sett oförändrat beträffande rutinerna för reseräkningar och utlägg samt informationen om ledamöternas ekonomiska villkor. Det är dock inte helt klart om detta beror på ett visst missnöje med det gällande regelverket eller med den service och information som förvaltningen erbjuder.

I syfte att förenkla regelverket för ledamöterna har ett antal frågor rörande bl.a. riksdagsledamöternas traktamenten utretts. Beredningen av denna fråga och ledamöternas kostnadsersättningar, inkomstgaranti m.m. pågår nu i förvaltningen med sikte på att ett lagförslag ska kunna överlämnas till riksdagen våren 2006.

Övrigt stöd m.m. till ledamöter

För att underlätta för ledamöter med små barn att delta i riksdagsarbetet erbjuder förvaltningen barnomsorg. Under året tog barnverksamheten hand om 35 barn i åldrarna 1–8 år, i stort sett i samma omfattning som 2004.

Förutom barnomsorg och förvaltningens utbud av friskvård, språkutbildning och IT-utbildning anordnar Talmannens nätverk seminarier och frukostmöten för ledamöter och anställda. Syftet är att belysa riksdagsarbetets och politikens villkor och förutsättningar samt ge möjligheter till utveckling för den enskilde ledamoten. Avsikten är också att diskutera hur man kan ta till vara den goda representationen av jämställda kvinnor och män.

Sedan Talmannens nätverk startade 1995 har över hundra aktiviteter ägt rum. Under 2005 kan nämnas: *Kan EU bli folkligt – Har kvinnor och män olika syn på EU?* med Margot Wallström, EU-kommissionär, *Vad har hänt på jämställdhetsområdet?* med Claes Borgström, jämställdhetsombudsman och *Jämställdhetens utveckling efter unionsupplösningen*, i samarbete med Stortingets 100-årsmarkering, med professor Berit Ås. Talmannen har även som ett led i Riksdagskommitténs arbete inbjudit till ett forskarseminarium om parlamentarikerrollen i ett genusperspektiv.

Förvaltningen har även anordnat *Klarspråksseminarier*. Syftet har varit att öka medvetenheten om betydelsen av ett enkelt och klart språk samt att ge möjlighet till diskussion om hur riksdagen konkret ska kunna arbeta med språkfrågorna i riksdagen.

Övriga stödfunktioner

Riksdagens växel har under året tagit emot i genomsnitt ca 1 375 samtal per arbetsdag. Jämförelse med åren 2002–2004 visar på en relativt konstant siffra trots en ökande användning av direktval. Antalet nöjda ledamöter med hjälp av telefonväxeln har minskat något från 88 % till 83 %.

Inom riksdagsförvaltningen erbjuds **tryckeritjänster**. En digitalisering av arbetsflödena har underlättat att lämna digitala original vilket har ökat efterfrågan på dessa tjänster. Noteras bör att efterfrågan på färgtryck fortsätter att öka, nu med ca 75 %. Efterfrågan på tryckeritjänster har ökat från ledamöter och förvaltning enligt följande:

2003	4,9 miljoner sidor
2004	5,9 miljoner sidor
2005	7,4 miljoner sidor

De totala inkomsterna för tryckeritjänster uppgår till ca 1,3 miljoner kronor. Av dessa inkomster avser ca 1,1 miljoner kronor tryckeritjänster utförda åt Riksrevisionen och AMS, ca 1 miljoner trycksidor.

Antalet ärenden inom riksdagsförvaltningen som registrerades i diarieföringsystemet var under riksmötet 2004/05 knappt 5 000, vilket är i stort sett oförändrat jämfört med riksmötet 2003/04.

Under år 2005 har riksdagsförvaltningen inlett förfarande med 8 **upphandlingar** över de s.k. tröskelvärdena och med 17 upphandlingar under tröskelvärdena. Antalet upphandlingar har minskat avsevärt vid jämförelse med föregående år. Det färre antalet upphandlingar bör ses mot bakgrund av ett ökande antal avrop från statliga ramavtal. Antalet direktupphandlingar har ökat från 100 år 2004 till 120 år 2005.

I syfte att utnyttja möjligheten till samverkan med andra statliga institutioner har en upphandling av bevakningstjänster utförts tillsammans med Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Fastighetsverksamheten

Riksdagsförvaltningen har en omfattande fastighetsverksamhet. Totalt upplåter riksdagsförvaltningen lokaler (8 054 kvm) till externa hyresgäster¹⁵ vilket för 2005 gav en hyresintäkt på ca 17 miljoner kronor. Även en viss inhyrning av lokaler sker, motsvarande 3 226 kvm för kontorsändamål och 3 053 kvm för lager.

För att kunna jämföra riksdagsförvaltningens fastighetsverksamhet med annan fastighetsförvaltning samt för att skapa en bättre struktur för drift- och underhållsbegrepp, har ett antal nya nyckeltal och standardiserade begrepp antagits i enlighet med AFF, Avtal för fastighetsförvaltning.

Under året har fastighetsenheten intensifierat och systematiserat arbetet med energibesparing. Resultatet har blivit att trenden med årliga kostnadsökningar har brutits. Två viktiga förklaringar till detta är dels ett internt utbildningspaket i energioptimering "Steget", dels *benchmarking* med andra statliga fastighetsförvaltare.

Fastighetsenhetens **miljöpåverkan** har analyserats. Med detta som grund kommer en ansats till ett miljöledningssystem att tas fram under nästa år.

¹⁵ Varav 2 696 kvm hyrs av JO.

Genom att analysera återvunna sopmängder finns ett bra underlag för fortsatt arbete att minska mängderna förbrukat material för hela förvaltningen, vilket ger en positiv inverkan på miljön. Arbetet har redan gett väsentliga besparingar i kostnaden för återvinning.

Arbetet med att bygga en tätskärm runt Östra riksdagshuset för att stabilisera grundvattennivån över den befintliga trägrundläggningen har pågått under hela året. Huvudsakligen har det bestått i att bygga ca 1 meter bred betongskärm i åsen från norra sidan till den södra belägen strax öster om huset. Arbetena med betongskärmen avslutades i december. Nu pågår arbeten i Stallkanalen för att förbereda montage av en ny dammlucka, som ska monteras på plats under sommaren 2006. Arbetena som helhet beräknas vara avslutade i november 2006.

Arbetet med att **förse riksdagens hus med reservkraft** har pågått under året och beräknas färdigställda till sommaren 2006.

Inom riksdagens hus finns tillgång till större lokaler för offentliga utskottsfrågor och andra sammanträden. Efterfrågan på dessa konferenslokaler har ökat markant. Under året har ca 5 740 (4 870) sammanträden redovisats, varav 54 offentliga utskottsutfrågningar. Trots denna markanta ökning har ledamöternas nöjdhet med konferensbokningarna ökat från 63 % år 2004 till 69 % detta år. Arbetet med att förbättra lokalbokningsrutinen, bl.a. genom förbättrad information och tydligare riktlinjer, kommer att fortsätta 2006. Villa Bonnier¹⁶ har under 2005 haft en vikande beläggning. Totalt har 45 (49) representationstillfällen genomförts.

Under 2005 har en hel del omflyttningar skett och även en del förtätningar i arbetsrummen. Detta kan vara orsaker till att nöjdheten med lokalvården i arbetsrummen sjunkit något, från 80 % till 78 %, medan en höjning skett i allmänna utrymmen från 85 % till 88 % enligt nöjdhetsindex.

För att underlätta åtgärdsplanering och prioritering har **internservice-tjänsten** varit huvudverktyget för felanmälan inom riksdagen och för riksdagens lokalhyresgäster. På detta sätt har de åtgärdsansvariga haft tillgång till en god överblick och statistik över de underhållsåtgärder som har behövts inom respektive fastighet. Under året har 1 510 ärenden inkommit till internservice-tjänsten.

¹⁶ En donationsfastighet som ”... skall nyttjas av regeringen och riksdagens talmän för representation, konferenser eller sammankomster i sammanhang där intressant och vacker miljö kan värdesättas i särskild grad”. ”Fastigheten bör inte vara tillgänglig för allmänheten.”

5 Verksamhetsgren Information till allmänheten

Mål för verksamhetsgrenen:

Riksdagsförvaltningen skall bidra till att skapa öppenhet och tillgänglighet i riksdagsarbetet och genom aktiv information verka för att intresset för och kunskaperna om riksdagen och dess arbete ökar.

Måluppfyllelse för verksamhetsgrenen:

Mot bakgrund av nedanstående redovisning kan konstateras att målet för verksamhetsgrenen Information till allmänheten i allt väsentligt har uppfyllts.

De organisatoriska enheterna som främst kan hänföras till ovanstående verksamhetsgren och mål är informationsenheten, Riksdagsbiblioteket, EU-upplysningen, tidningen Från Riksdag & Departement (R&D) samt delar av IT-avdelningen.

Ekonomisk översikt

Tabell: Kostnader och intäkter för verksamhetsgrenen (miljoner kronor)

	2005	andel	2004	andel	2003	andel
Kostnader	90,2	7,9 %	91,8	8,1 %	93,6	8,4 %
Intäkter	9,4	15,7 %	10,9	18,2 %	11,0	18,3 %
Nettokostnader	80,8	7,5 %	80,9	7,6 %	82,6	7,9 %

Denna verksamhetsgren omfattar ca 8 % (81 miljoner kronor) av de totala nettokostnaderna för riksdagsförvaltningen.

Verksamhetsöversikt och måluppfyllelse

Den organisationsöversyn som bidrog till att ett kunskaps- och informationskansli (KIK) bildades har givit goda förutsättningar att skapa öppenhet och tillgänglighet i riksdagsarbetet samt möjliggjort en aktivare informations-spridning.

Syftet är att allmänheten ska kunna få tillgång till det material som produceras inom riksdagen och annat material som används som underlag till beslut i riksdagen. Olika verksamheter inom riksdagsförvaltningen arbetar aktivt med att öka allmänhetens kunskaper, intresse och möjligheter att utöva ett aktivt medborgarskap.

Riksdagens webbplats är central när det gäller tillgänglighet samt att sprida information om riksdagsarbetet. Tillsammans med webbplatsen är annonsering i dagspressen, utbildning av vidareinformatörer, Riksdagsbiblioteket och tidningen Från Riksdag & Departement viktiga delar vid kunskapsspridningen.

En ny **webbplats** lanserades under året. Utformningen av webbplatsen har haft en tydlig inriktning på tillgänglighet, såväl enligt internationella som

nationella krav på tillgänglighet. På webbplatsen finns därför egna avdelningar på lättläst svenska och teckenspråk. Det är också möjligt att få hela webbplatsen uppläst i sin egen dator och välja hur webbplatsen ska visa text.

Under året avslutades en försöksverksamhet på webbplatsen med information på olika utomnordiska språk för personer med annan etnisk eller kulturell bakgrund. Avsikten med detta var att ta reda på i vilken utsträckning en sådan satsning tillgodoser målgruppens önskemål om och behov av information om riksdagen. Utifrån detta försök kommer nu basinformation om riksdagen och arbetet i riksdagen att erbjudas på ett utökat antal främmande språk samt på samtliga minoritetsspråk.

Webbplatsen bedömdes externt vid två tillfällen under hösten och fick goda betyg i fråga om just tillgänglighet¹⁷.

Däremot är inte ledamöterna lika nöjda med den nya webbplatsen som informationskälla för sitt arbete. I ledamötsenkäten har nöjdhetsindex sjunkit från 82 %, 2004, till 60 % 2005. En förklaring till detta kan vara att omläggningen av produktions- och distributionssystemen för dokumenten och ärendeinformationen inom riksdagen inte fungerat tillfredsställande och att sökmöjligheterna har varit begränsade.

För att möta behoven från studenter och andra externa användare förändrade Riksdagsbiblioteket öppettiderna för allmänheten i oktober 2004 och har under hela 2005 hållit öppet under eftermiddagarna. Antalet besök i Riksdagsbiblioteket har ökat igen efter att ha gått ner en period (74 053 år 2005, 67 935 år 2004, 69 513 år 2003 och 70 408 år 2002). Orsaken kan vara att de förändrade öppettiderna fått full genomslagskraft.

Antalet besök på Riksdagsbibliotekets del av riksdagens webbplats har ökat till 53 523, vilket är en ökning med drygt 6 000 jämfört med 2004. Även frågor från allmänheten har ökat med ca 2 000 jämfört med 2004. Däremot har antalet lån/låntransaktioner till externa användare minskat.

Med avsikt att öka intresset för och kunskaperna om riksdagen och dess arbete ges allmänheten möjlighet att följa debatter i kammaren, offentliga utskottsutfrågningar och vissa andra aktiviteter i riksdagen genom riksdagsförvaltningens tv-produktion. Externa tv-kanaler kan nyttja riksdagens produktion för egna sändningar. Via riksdagens webbplats går det att ta del av webb-tv-sändningar från riksdagsdebatter och utskottsfrågningar m.m.

Från och med hösten 2005 är det möjligt att via riksdagens webbplats nå videoarkivet Ripa (riksdagens interaktiva videoarkiv public adress). Ny teknik har installerats vilket ger allmänheten tillgång till sökbara videoklipp från 2001 och framåt. Det nya systemet innebär att sändningar från kammaren och utfrågningar, seminarier och andra öppna möten finns att se både i direkt-

¹⁷ Tidningen Internetworld utförde hösten 2005 tillsammans med kunskapsföretaget Funka Nu ett test av tillgängligheten för funktionshindrade på Sveriges 60 största webbplatser. Webbplatsen, www.riksdagen.se, fick betyget åtta på en tiogradig skala. Nordiska handikappolitiska rådet, ett organ för Nordiska ministerrådet, gjorde under hösten en undersökning av tillgängligheten i Nordens parlament. I rådets redovisning av undersökningen lyftes riksdagen fram som ett bra exempel, bl.a. mot bakgrund av den tillgängliga webbplatsen.

sändning och i efterhand. För att underlätta för användaren finns också viss information, exempelvis om vilket ärende eller vem som talar, kopplat till varje sändning från kammaren.

Årets tv-sändningar, med sändningar från plenisalen respektive utskottsfrågningar, uppgick till 538 timmar, en stor ökning sedan föregående års 204 timmar. I tabellen nedan finns uppgifter om övrig webbsändning (alla seminarier och utskottsutfrågningar som sänts) och webbsändning från plenisalen, som är densamma som debattiden i Plenisalen, eftersom allt webbsänds därifrån. Övrigt/extrabeställt är exempelvis sändningar från parti- och partikansliaktiviteter, såsom presskonferenser, seminarier, manifestationer eller enskilda ledamöters aktiviteter.

Tabell: Antal sändningstimmar från riksdagen

År	tv ¹⁸	Övrig webb-sändning	Webbsändning från plenisalen	Övrigt/extrabeställt
2002	68	12	622	–
2003	113	270	578	–
2004	204	138	647	–
2005	538	150	693	98

Under året har **infocentrum**s verksamhet etablerats i sina nya lokaler i Riksdagsbibliotekets entré. Lokalerna har upplåtits för offentliga arrangemang för riksdagens partigrupper. Riksdagsförvaltningen har arrangerat ett antal olika aktiviteter riktade till allmänhet, lärare och högskole- och universitetsstudenter. *Ledamot på infocentrum* är en ny verksamhet som startat under hösten. Enskilda ledamöter har givits möjlighet att boka in sig för att kunna träffa väljare och medborgare för informella samtal och diskussioner.

Den 24 oktober invigde talmannen den fjärde regionala **riksdagshörnan**, belägen på Umeå stadsbibliotek. Verksamheten i Umeå har kommit i gång och ett antal ledamöter från Västerbotten har i november och december bokat sig för riksdagshörnan.

Verksamheten vid riksdagshörnorna i Sundsvall, Göteborg och Malmö har utvecklats under året. Sammanlagt har drygt 80 politikerträffar anordnats med totalt ca 375 besökare, bl.a. skolklasser. Förutom talmannen och statsrådet Pagrotsky har ett 60-tal riksdagsledamöter träffat allmänheten i riksdagshörnorna. Aktiviteterna har annonserats i dagspressen. En utvärdering av riksdagshörnorna visar att politikerna och besökarna är nöjda, men att bibliotekspersonalen tycker att intresset från allmänheten varit relativt lågt.

Riksdagsförvaltningen har under året erbjudit utbildningar för bibliotekariéer i de regioner där det finns riksdagshörnor. Antal kursdeltagare har varit drygt 90 personer fördelade på Malmö- respektive Göteborgsregionen.

¹⁸ Enligt statistik från SVT framgår att frågestund, temadebatter, interpellationer ses av ca 0,5 % av befolkningen (ca 40 000 personer) och intressanta hearings och öppna utskottsutfrågningar av ca 1,5 % (120 000 personer).

I syfte att ge allmänheten partipolitiskt neutral, saklig och allsidig information om EU och det svenska medlemskapet har **EU-upplysningen** under året tagit emot beställningar och distribuerat ca 407 000 (347 000) tryckta publikationer, anordnat 67 (50) utbildningar¹⁹ samt tagit emot 91 (40) förfrågningar via brev/fax, 6 156 (6 974) via telefon respektive 2 827 (2 604) via e-post. Dessutom har EU-upplysningens webbplats, www.eu-upplysningen.se, besökts av ca 450 000 personer. Det totala antalet ärenden är lägre än för 2004. 2004 var dock ett mycket händelserikt år i EU-sammanhang: utvidgningen med 10 nya medlemsländer, val till Europaparlamentet och regeringskonferensen om EU:s framtidsfrågor. Nästa år kommer uppföljningar i samband med att personer ringer till upplysningen att ske.

Under året har ett arbete inletts för att följa upp och mäta kvaliteten på EU-upplysningens webbplats. En del i det arbetet är en webbenkät som slumpvis kommer upp när en användare går in på webbplatsens startsida. Här finns frågor som rör webbplatsens struktur, användarvänlighet och information. Resultatet av denna utvärdering kommer att kunna utläsas 2006.

I den serviceenkät som årligen besvaras av ledamöterna framgår att nöjdhetsindex uppgick till 50 %. Orsaken till det relativt låga värdet var att det var förhållandevis många ledamöter som inte utnyttjade denna service från EU-upplysningen. En tredjedel av ledamöterna hade inte besvarat denna fråga eller sagt att de inte utnyttjade denna service. Drygt hälften av ledamöterna sade sig vara nöjda, medan bara 1 % var missnöjd. Övriga 19 % tyckte tjänsten var till fyllest utan att vara vare sig direkt nöjda eller missnöjda.

Material som finns i **riksdagens arkiv** är tillgängligt för allmänheten och tillhandahålls för forskare och andra intresserade. Under året har *Prästeståndets protokoll från riksdagen 1751* färdigställt och utgivits. Utgivningen av ståndstidens riksdagsprotokoll är av stort intresse – inte bara för riksdagen utan för forskarsamhället och en historiskt intresserad allmänhet. Med utgivningen av denna volym återstår endast fjorton riksdagsprotokoll, som aldrig varit tryckta och tillgängliga för läsning. En annan publikation av historiskt intresse, *Riksdagen – en svensk historia*, har producerats. Den innehåller dokumentationen av enkammarriksdagens förvaltning under tre decennier (1971–2002).

Aktiv information

Riksdagsförvaltningen annonserar²⁰ löpande i ett 40-tal dagstidningar över hela landet i syfte att informera om riksdagens verksamhet till allmänheten, medier, myndigheter, näringsliv, organisationer och grupper med särskilda behov. Under året har rikstäckande annonsering skett i ett 40-tal dagstidningar över hela landet vid sex tillfällen. Räckvidden har varit ca 2 miljoner läsare. Innehållet i annonserna har varit fakta om riksmötets öppnande, viktiga kammardebatter och utskottsutfrågningar med vidare hänvisning till riksdagens webbplats för fördjupad information.

¹⁹ Det genomsnittliga betyget för årets utbildningar är 3,9 på en 4-gradig skala.

²⁰ Annonsering genomförs även på främmande språk.

Löpande planeras och genomförs ett stort antal **kursdagar för lärare, bibliotekarier, journalister och informatörer**. Målet är att erbjuda en fördjupad kunskap om riksdagens arbete och ledamöternas uppdrag. Nämnade målgrupper är viktiga vidareinformatörer. Kursverksamheten utvärderas vid varje kurstillfälle. Ett sammanfattande omdöme för 2005 är att kurserna uppskattas i stor utsträckning av deltagarna.

Riksdagen har medverkat vid två **mässor** (Bok- & Biblioteksmässan i Göteborg i september och Skolforum i Stockholm) för att sprida information om riksdagens arbete och beslut till de stora målgrupperna lärare, elever, bibliotekarier och informatörer. De båda mässorna besöktes av totalt ca 130 000 besökare. Ett 20-tal ledamöter bemannade riksdagens monter i Göteborg.

I syfte att få ungdomar intresserade av riksdagen och dess verksamhet har ett antal aktiviteter genomförts under året. På Njudungsgymnasiet i Vetlanda genomfördes en **ungdomsriksdag** i mars 2005. Från riksdagen medverkade åtta riksdagsledamöter från valkretsen samt politiker på lokal och regional nivå.

Under året har ett omfattande arbete pågått inför starten av ett interaktivt upplevelsecenter, en **demokrativerkstad**. Syftet är att erbjuda ett intresseväckande och inspirerande besöksprogram för elever i årskurserna 7–9 som bidrar till att utveckla elevernas kunskaper om riksdagen och den parlamentariska demokratin. Verksamheten planeras starta i februari 2006.

Under riksdagens framtidsdagar i mars 2005 inbjöds 30 gymnasieelever att delta. Ett förberedande seminarium arrangerades för ungdomarna veckan före med en introduktion av framtidsforskning med forskare från Institutet för framtidsstudier. Under framtidsdagarna deltog eleverna i några av utskottens utfrågningar och några fick möjlighet att ställa frågor till forskare och ledamöter.

Ett antal **värderingsövningar**, har tagits fram för gymnasieklassers studiebesök på riksdagen. Det är övningar i utskottsarbete och EU-nämnd. Materialet innehåller dels ett skriftligt underlag, dels en ärendeintroduktion på film. Det skriftliga materialet finns även tillgängligt på riksdagens webbplats, vilket gör att även klasser som inte har möjlighet att besöka riksdagen kan genomföra dem.

Under 2005 har riksdagsförvaltningen hjälpt ledamöter med **praktikprogram** till ca 70 elever som praktiserat på riksdagen.

Under 2005 har förvaltningen fortsatt arbetet med att öka tillgängligheten till riksdagens information för personer med funktionshinder och personer med annan etnisk eller kulturell bakgrund. Riksdagens utbud av informationsmaterial i andra format och versioner består av material på lättläst svenska, inläsningar på talkassett och Daisy-talbok²¹, en taltidning, videokassetter och dvd-skivor på teckenspråk och en textad video. För personer med hörselskador erbjuder riksdagen möjligheten till teckentolkade guideade vis-

²¹ En Daisy-talbok är en digital bok i Daisy-format på cd-romskiva. För att läsa boken behövs en särskild talbokspelare eller dator. I en Daisy-talbok kan läsaren hoppa mellan bokens rubriker och sätta bokmärken. Daisy är en förkortning av "Digitalt audiobaserat inläsningssystem".

ningar av Riksdagshuset. Vid större arrangemang, som Öppet hus, förbokas teckentolkar.

Riksdagen är administrativ huvudman för tidningen Från Riksdag & Departement. Tidningen skriver om hela den politiska beslutskedjan, från regeringens utredningsdirektiv till riksdagens beslut. Dessutom har tidningen en omfattande bevakning av EU.

I april 2005 beslutade riksdagsstyrelsen att R&D ska fortsätta att komma ut som papperstidning. Därmed fick tidningen det besked som innebar att en ny chefredaktör kunde rekryteras. Vid dennes tillträde i november tog arbetet för att göra om tidningen fart. Med nytt format och nytt tryck från 2006 ska formen mer anpassas till innehållet. Även planeringen för marknadsföring startade i slutet av året efter att ha legat i stort sett i träda under 2005.

Under året har tidningen R&D tappat kraftigt i upplaga, och den var i december strax under 14 000 exemplar. Det är en minskning med ca 3 000 exemplar under året, vilket inneburit att intäktsbudgeten inte kunnat uppnås. Under året utkom R&D med 38 nummer varav två dubbelnummer. För 2006 planeras oförändrat antal utgåvor. I genomsnitt lästes 48 800 texter på hemsidan www.rod.nu per månad under året.

Beslut i korthet publiceras direkt när besluten i kammaren är fattade. De skickas ut till drygt 13 000 e-prenumeranter (2004=12 400, 2003=11 637, 2002=10 800).

Riksdagskalendern, pressmeddelanden och Beslut i korthet har tillsammans ca 28 850 e-prenumeranter (2004=26 846, 2003=25 349, 2002=23 700).

Sammanfattningsvis har riksdagsledamöter och tjänstemän under 2005 arbetat intensivt med att skapa öppenhet och tillgänglighet i riksdagsarbetet samt med att öka allmänhetens kunskaper, intresse och möjligheter att utöva ett aktivt medborgarskap genom bl.a. öppna utskottsutfrågningar och tv-sändningar samt informationsspridning genom ledamöters närvaro vid exempelvis riksdagshörnor.

6 Verksamhetsgren Internationell verksamhet

Mål för verksamhetsgrenen:

Riksdagsförvaltningen skall göra det möjligt för riksdagen att aktivt möta de krav som det internationella samarbetet och internationella åtaganden medför.

Måluppfyllelse för verksamhetsgrenen:

Mot bakgrund av nedanstående redovisning kan konstateras att målet för verksamhetsgrenen Internationell verksamhet i allt väsentligt har uppfyllts.

De organisatoriska enheter och kanslier som främst kan hänföras till ovanstående verksamhetsgren och mål är riksdagens internationella kansli och till viss del även riksdagens utredningstjänst och utskottskanslierna. Frågor om samarbetet inom EU hanteras främst av kammarkansliet och utskottskanslierna.

Ekonomisk översikt

Tabell: Kostnader och intäkter för verksamhetsgrenen (miljoner kronor)

	2005	andel	2004	andel	2003	andel
Kostnader	57,0	5,0 %	56,1	5,0 %	54,3	4,9 %
Intäkter	0,6	1,0 %	0,6	1,0 %	0,6	1,0 %
Nettokostnader	56,4	5,2%	55,5	5,2 %	53,7	5,1%

Denna verksamhetsgren omfattar ca 5 % (56 miljoner kronor) av de totala nettokostnaderna för riksdagsförvaltningen.

Under verksamhetsgrenen har även ca 14 miljoner kronor utbetalats i bidrag till bl.a. interparlamentariskt samarbete.

Verksamhetsöversikt och måluppfyllelse

Riksdagens internationella kontakter har även under år 2005 varit intensiva. Bakgrunden är främst att nationellt och internationellt politiskt beslutsfattande blir alltmer sammanflätat. Sveriges EU-medlemskap har förstärkt denna trend. Samtidigt som riksdagen utför sin konstitutionella uppgift att granska regeringen och dess arbete har den utökat sina internationella åtaganden.

Besöksutbytet har legat på en fortsatt hög nivå, även om antalet inkommande besök och seminarier mm som handlagts av riksdagens internationella kansli (RIK) minskat något. Den internationella verksamheten har bedrivits på oförändrad nivå. Utanför riksdagsförvaltningens budget ligger den finansiering av ett stort antal aktiviteter som ryms inom ramen för de samarbetsprojekt som finansieras av Sida.

Riksdagens talman Björn von Sydow har under 2005 varit värd för 9 talmansbesök och tagit emot en rad utländska företrädare. Talmannen har själv gjort flera besök i utlandet, i första hand som ledare för större riksdagsdele-

gationer men också för att delta i olika internationella talmansmöten på både nordisk, nordisk/baltisk, europeisk och världsnivå. Även de **vice talmännen** har aktivt medverkat i det internationella arbetet bl.a. genom att leda delegationsresor utomlands och ta emot utländska besökare i riksdagen.

Den internationella verksamheten har under det gångna året involverat ett avsevärt antal ledamöter och tjänstemän och varit ett viktigt inslag i riksdagsarbetet. Många av de internationella åtagandena ryms inom arbetet i de interparlamentariska församlingarna, i första hand i **Nordiska rådet** och i **Europarådets** och i **OSSE:s** parlamentariska församlingar. Delegationerna består av 34 ledamöter och lika många suppleanter. Härtill bl.a. delegationer till Interparlamentariska unionen (IPU), Natos parlamentariska församling och Euromedförsamlingen. Sammanlagt har ett hundratal riksdagsledamöter utsetts för att uppfylla riksdagens internationella åtaganden gentemot dessa organisationer. Under år 2005 har flera svenska ledamöter också innehaft viktiga poster eller specialuppdrag som krävt extra insatser såväl av dem själva som av riksdagsförvaltningen.

En närmare redogörelse för den internationella verksamheten under riksmötet 2004/05 finns i Riksdagens årsbok.

Under året som gått har också ett flertal utskottsresor arrangerats till olika delar av världen, i studiesyfte. Centralkansliet samordnar inbjudningar till riksdagen för EU-anknutna interparlamentariska konferenser och möten, en uppgift som blivit alltmer omfattande. 2005 rörde det sig om 20-talet EU-konferenser.

Inom ramen för det **parlamentariska samarbete**²² som pågår mellan riksdagen och den vietnamesiska nationalförsamlingen genomfördes under år 2005 ett antal aktiviteter, bl.a. har riksdagsledamöter medverkat vid vietnamesiska studiebesök i riksdagen och deltagit i seminarier i Vietnam. Totalt genomfördes 20 aktiviteter av olika slag under år 2005. Ytterligare 14 aktiviteter som påbörjades under 2005 kommer att slutföras under början av 2006.

Bland de **demokratifrämjande samarbetsprojekt** som genomförts under 2005 kan också nämnas ett samarbete med Östtimors parlament. Ett bilateralt samarbetsprogram mellan de båda parlamenten inleddes 2004 med ett seminarium i Dili som behandlade den parlamentariska budgetprocessen. Ett seminarium under rubriken "Free and Fair Elections" genomfördes 19–21 oktober 2005, även det i Östtimor. Närmare två tredjedelar av parlamentets ledamöter och flertalet parlamentstjänstemän deltog under alla tre seminariedagarna. Ett avslutande seminarium är planerat till 2006, då ledamöter från Östtimor inbjuds att följa den svenska valrörelsen. Samarbetet med Östtimor finansieras av Sida.

I **samarbete med Sida** har riksdagen genomfört demokratiseminarier för parlamentariker från västra Balkan 2003 samt 2004. Under 2005 har förberedelser pågått för ett tredje och avslutande seminarium i Ljubljana i februari

²² Samarbetet finansieras av Sida.

2006 i samarbete med Sloveniens parlament. Från svensk sida deltar aktiva så väl som tidigare riksdagsledamöter.

En rad andra aktiviteter har initierats under år 2005, t.ex. trepartssamarbete mellan riksdagen, Estlands parlament och parlamentet i Georgien. Ett annat liknande projekt som initierats under 2005 är ett trepartssamarbete mellan riksdagen, Lettlands parlament och parlamentet i Moldavien. Under 2005 har också ett närmare samarbete med parlamentet i Ukraina initierats.

Ledamöternas enskilda internationella engagemang täcker ett brett spektrum. Flera nätverk finns i riksdagen med internationell anknytning. Riksdagens internationella kansli har medverkat vid planering och genomförande av besök och konferenser även i sådana sammanhang. Antalet **bilaterala vänskapsföreningar** ökar. Numera finns i riksdagen parlamentariska vänskapsgrupper för kontakter med ett tjugotal parlament.

Talmannen och riksdagsdirektören har aktivt deltagit i olika internationella arbetsgrupper, bl.a. i förberedelserna inför **världstalmansmötet i New York** år 2005. Arbetsgruppen för **utbyte av elektronisk EU-information mellan parlamenten inom EU**, IPEX (InterParliamentary EU information eXchange), har fortsatt sitt arbete under riksdagsdirektörens ledning. Samtliga EU-länder har nu anmält sitt intresse för deltagande. En ny webbplats är i princip färdig. Webbplatsen kommer att innehålla dokument från bl.a. EU-kommissionen och de deltagande länderna kan redovisa sin inställning till förslagen. Det uppdrag som ursprungligen uppkom som en följd av talmansmötet i Rom 2000 är slutfört i och med den nya webbplatsens färdigställande, och projektet kommer formellt att överlämnas till talmännen vid talmansmötet i Köpenhamn i juni 2006.

Som ett led i det internationella samarbetet producerade riksdagens utredningstjänst under året 162 (168) utredningar till utländska parlament.

Informationsenhetens internationella verksamhet omfattar telefonservice, brevsvar, visningar på engelska, tyska och franska, och framför allt översättarfunktionen. Det finns även en engelskspråkig webbplats.

Sammanfattningsvis representerar de internationella åtagandena under år 2005 ett stort engagemang och en stor arbetsinsats för berörda riksdagsledamöter och tjänstemän. Detta kommer på olika sätt riksdagen och dess arbete till godo och ger samtidigt riksdagens ledamöter en möjlighet att få ett större inflytande på den internationella debatten i viktiga frågor.

7 Finansiell redovisning

7.1 Resultaträkning

<i>(belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2005-01-01- 2005-12-31	2004-01-01- 2004-12-31
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag		1 046 454	1 005 703
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	58 518	58 119
Intäkter av bidrag		429	912
Finansiella intäkter	2	750	894
<i>SUMMA</i>		<u>1 106 151</u>	<u>1 065 628</u>
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal och ledamöter	3	-716 821	-703 132
Kostnader för lokaler		-15 374	-14 428
Övriga driftkostnader		-336 937	-319 437
Finansiella kostnader	2	-2 356	-2 610
Avskrivningar och nedskrivningar		-65 763	-87 660
<i>SUMMA</i>		<u>-1 137 251</u>	<u>-1 127 267</u>
<i>VERKSAMHETSUTFALL</i>		-31 100	-61 638
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		376 481	323 285
Lämnade bidrag	4	-376 481	-323 285
<i>SALDO</i>		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	5	-31 100	-61 638

7.2 Balansräkning

<i>(belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2005-12-31	2004-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Balanserade utgifter för utveckling		42	1 632
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		3 525	3 507
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	6	3 567	5 139
<i>MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Byggnader, mark och annan fast egendom		952 577	978 338
Förbättringsutgifter på annans fastighet		3 106	3 981
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		104 292	102 704
Pågående nyanläggningar		118 809	62 518
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	7	1 178 784	1 147 541
<i>FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		2 159	2 159
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	8	2 159	2 159
<i>FORDRINGAR</i>			
Kundfordringar		2 975	1 712
Fordringar hos andra myndigheter	9	17 759	16 223
Övriga fordringar		127	328
SUMMA FORDRINGAR		20 861	18 263
<i>PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</i>			
Förutbetalda kostnader		25 710	26 777
Upplupna bidragsintäkter		–	27
Övriga upplupna intäkter		160	195
SUMMA PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	10	25 870	26 999
<i>AVRÄKNING MED STATSVERKET</i>	11	–105 645	–83 642
<i>KASSA OCH BANK</i>			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	12	58 882	94 419
Kassa, plusgiro och bank		30	30
SUMMA KASSA OCH BANK		58 912	94 449
SUMMA TILLGÅNGAR		1 184 508	1 210 908

<i>(belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2005-12-31	2004-12-31
SKULDER			
<i>MYNDIGHETSKAPITAL</i>			
Statskapital	13	141 981	80
Donationskapital	14	2 426	–
Balanserad kapitalförändring	15	785 895	991 680
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	5	<u>–31 100</u>	<u>–61 638</u>
<i>SUMMA MYNDIGHETSKAPITAL</i>		<i>899 202</i>	<i>930 122</i>
<i>AVSÄTTNINGAR</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	<u>1 132</u>	<u>769</u>
<i>SUMMA AVSÄTTNINGAR</i>		<i>1 132</i>	<i>769</i>
<i>SKULDER M.M.</i>			
Lån i Riksgäldskontoret	17	132 666	129 922
Skulder till andra myndigheter	18	16 439	18 048
Leverantörsskulder		72 398	70 228
Övriga skulder	19	<u>15 509</u>	<u>14 359</u>
<i>SUMMA SKULDER M.M.</i>		<i>237 012</i>	<i>232 557</i>
<i>PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</i>			
Upplupna kostnader		36 179	37 634
Övriga förutbetalda intäkter		<u>10 983</u>	<u>9 826</u>
<i>SUMMA PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER</i>	20	<i>47 162</i>	<i>47 460</i>
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 184 508	1 210 908
STÄLLDA PANTER		inga	inga
ANSVARSFÖRBINDELSER		inga	inga

7.3 Anslagsredovisning

<i>(belopp anges i tkr)</i> 2005-12-31	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. anslagsdirektiv	Omdispositionens anslagsbelopp	Indragning/fördelade anslagsbelopp	Totalt disp. belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Anslag 1:90:2, ramanslag	–	725 298	22 350	–	747 648	–703 194	44 454
<i>Riksdagens ledamöter och partier m.m.</i>	–	725 298	22 350	–	747 648	–703 194	44 454
Anslag 1:90:3, ramanslag (Not 21)	60 554	569 607		–14 400	615 761	–554 570	61 191
<i>Riksdagens förvaltningskostnader</i>							
<i>Anslagspost 1</i>	19 396	519 607		–4 400	534 603	–507 462	27 141
<i>Anslagspost 2</i>	41 158	50 000		–10 000	81 158	–47 108	34 050
Anslag 1:90:6, ramanslag (Not 22)	–	170 200	–5 478	–	164 722	–164 613	109
<i>Stöd till politiska partier</i>	–	170 200	–5 478	–	164 722	–164 613	109
Anslag 2:90:3, ramanslag (Not 23)	–	–	738	–	738	–738	–
<i>Riksdagens revisorer: Avvecklingskostnader</i>	–	–	738	–	738	–738	–
SUMMA TOTALT	60 554	1 465 105	17 610	–14 400	1 528 869	–1 423 115	105 754

Finansiella villkor:*Anslagskredit*

Anslag 1:90:2, Riksdagens ledamöter och partier m.m.	21 759
Anslag 1:90:3, Riksdagens förvaltningskostnader	17 088
<i>Anslagspost 1</i>	15 588
<i>Anslagspost 2</i>	1 500
Anslag 1:90:6, Stöd till politiska partier	1 702
Anslag 2:90:2, Riksdagens revisorer	–
Anslag 2:90:3, Riksdagens revisorer, Avvecklingskostnader	–

Redovisning mot inkomsttitel: Riksdagsförvaltningen redovisar inte mot någon inkomsttitel.

Bemyndiganden: Inga

7.4 Finansieringsanalys

<i>(belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2005-01-01– 2005-12-31	2004-01-01– 2004-12-31
DRIFT			
<i>Kostnader</i>	24	–1 069 509	–1 029 956
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		1 046 454	1 005 703
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	25	58 221	57 998
Intäkter av bidrag		429	912
Övriga intäkter		750	894
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>		<i>1 105 854</i>	<i>1 065 507</i>
<i>Minskning av lager</i>		0	1 389
<i>Ökning av kortfristiga fordringar</i>		–1 469	–493
<i>Ökning av kortfristiga skulder</i>		20 952	–2 091
Kassaflöde från/till drift		55 828	34 356
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		–96 222	–83 779
Investeringar i immateriella tillgångar		–838	–3 210
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>–97 060</i>	<i>–86 989</i>
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		36 909	56 955
– amorteringar		–34 165	–29 449
Ökning/minskning av statskapital med medel som erhållits från/tillförts statsbudgeten		180	80
Försäljning av anläggningstillgångar		307	251
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>		<i>3 231</i>	<i>27 837</i>
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>		<i>–19 539</i>	<i>–19 539</i>
Kassaflöde från/till investeringar		–113 368	–46 741
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		–376 481	–323 285
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>		<i>–376 481</i>	<i>–323 285</i>
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel från statsbudgeten		376 481	323 285
<i>Summa medel som erhållits för finansiering av transfereringsverksamhet</i>		<i>376 481</i>	<i>323 285</i>
Kassaflöde till/från transfereringsverksamhet		0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		–57 540	–12 385

<i>(belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2005-01-01– 2005-12-31	2004-01-01– 2004-12-31
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		10 807	23 192
Ökning (+)/ minskning (–) av kassa och plusgiro		0	0
Ökning (+)/ minskning (–) av tillgodohavande RGK		–35 537	28 366
Ökning (+/–)/ minskning (–/+) av avräkning med statsverket		–22 003	–40 751
<i>Summa förändring av likvida medel</i>		–57 540	–12 385
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		–46 733	10 807

7.5 Tilläggsupplysningar och noter

(belopp anges i tkr)

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag. Vissa undantag är beslutade av riksdagsstyrelsen, 2001-06-13 (RFS 2001:9). Fordringar har tagits upp med de belopp som beräknas inflyta. Skulder har tagits upp med sina nominella belopp.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med en anskaffningskostnad på minst 10 000 kr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre har bokförts som anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångarna skrivs av månadsvis linjärt över den ekonomiska livslängden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Persondatorer med tillbehör m.m.	3 år
Bilar, kontorsinventarier, immateriella anläggningstillgångar	5 år
Datanät	10 år
Byggnader	50 år

Ändrade redovisningsprinciper

Donerade anläggningstillgångar har förts över från balanserad kapitalförändring till donationskapital.

Med hänvisning till föregående års beslut om ändrade redovisningsprinciper har mark och konst förts till statskapital från balanserad kapitalförändring.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 50 000 kr, fr.o.m. år 2005.

Noter

	2005	2004
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av hyror	31 061	29 655
Intäkter av försäljningsverksamhet	17 234	18 228
Övrigt	<u>10 223</u>	<u>10 236</u>
Summa	58 518	58 119
Not 2 Finansiella intäkter och kostnader		
<i>Finansiella intäkter</i>		
Ränteintäkter från Riksgäldskontoret	684	820
Övrigt	<u>66</u>	<u>74</u>
Summa	750	894
<i>Finansiella kostnader</i>		
Räntekostnader Riksgäldskontoret	2 297	2 516
Övrigt	<u>59</u>	<u>94</u>
Summa	2 356	2 610
Not 3 Kostnader för personal och ledamöter		
Ersättning till ledamöter inkl. arbetsgivaravgifter	398 077	393 356
Lön till personal inkl. arbetsgivaravgifter	317 161	307 914
Övriga kostnader för ledamöter och personal	<u>1 583</u>	<u>1 862</u>
Summa	716 821	703 132
<i>varav lönekostnader, exkl. sociala avgifter</i>	442 468	427 587
Not 4 Lämnade bidrag		
Stöd till politiska partier	164 613	171 396
Stöd till partigrupperna i riksdagen	197 854	136 780
Nordiska rådet	12 125	12 683
IPU	783	766
OSSE	790	746
Övrigt	<u>316</u>	<u>914</u>
Summa	376 481	323 285
Not 5 Årets kapitalförändring		
Anslagsfinansierade anläggningstillgångar exkl. statskapital	–	–25
Amorteringar	34 165	29 449
Avskrivningar och nedskrivningar	–65 762	–87 660
Förändring av periodiseringar	<u>497</u>	<u>–3 402</u>
Summa	–31 100	–61 638

Not 6 Immateriella anläggningstillgångar

<i>Pågående arbeten</i>	–	1 549
IB Anskaffningar	36 545	32 521
Årets anskaffningar	837	4 024
Tidigare års avskrivningar	–14 721	–9 721
Tidigare års nedskrivningar	–18 233	–
Årets avskrivningar	–861	–5 000
Årets nedskrivningar	–	–18 233
Bokfört värde	3 567	3 590
Summa	3 567	5 139

Not 7 Materiella anläggningstillgångar*Byggnader och mark*

IB Anskaffningar	1 382 875	1 382 875
Tidigare års avskrivningar	–404 537	–378 776
Årets avskrivningar	–25 761	–25 761
Bokfört värde	952 577	978 338
Taxeringsvärden²³	185 047	185 047

Förbättringsutgifter på annans fastighet

IB Anskaffningar	6 950	5 975
Årets anskaffningar	–	975
Tidigare års avskrivningar	–2 969	–1 934
Årets avskrivningar	–875	–1 035
Bokfört värde	3 106	3 981

Maskiner, inventarier, installationer m.m.

IB Anskaffningar	302 500	306 252
Årets anskaffningar	39 930	33 384
Utrangeringar	–14 697	–37 136
Tidigare års avskrivningar	–199 796	–199 112
Årets avskrivningar	–38 266	–37 631
Korrigeringar av tidigare års avskrivningar	14 621	36 947
Bokfört värde	104 292	102 704

Pågående nyanläggningar

²³ Flertalet av fastigheterna är taxerade som specialenhet allmän byggnad, vilket innebär att de ej åsatts något taxeringsvärde.

IB Anskaffningar	62 518	13 098
Årets anskaffningar	57 718	49 615
Avslutade	<u>-1 427</u>	<u>-195</u>
Bokfört värde	118 809	62 518
Summa bokfört värde materiella anläggningstillgångar	1 178 784	1 147 541
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i bostadsrättsföreningar, bokfört värde	2 159	2 159
<i>uppskattat marknadsvärde</i>	33 830	33 158
Not 9 Fordringar hos andra myndigheter		
<i>I beloppet ingår följande större post:</i>		
Mervärdesskattefordran	15 461	14 728
Övrigt	<u>2 298</u>	<u>1 495</u>
Summa	17 759	16 223
Not 10 Periodavgränsningsposter		
<i>I beloppet ingår följande större poster:</i>		
Årskort flyg	6 484	6 289
SJ årskort	9 785	9 926
Övrigt	<u>9 601</u>	<u>10 784</u>
Summa	25 870	26 999
Not 11 Avräkning med statsverket		
Ingående balans	-83 642	-42 890
<i>Avräknat mot statsbudgeten:</i>		
Anslag	1 423 115	1 329 068
<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning:</i>		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 280 505	-1 191 727
Transfereringar m.m.	<u>-164 613</u>	<u>-178 093</u>
Utgående balans	-105 645	-83 642
Not 12 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Av riksdagen beviljad kredit på räntekonto	129 490	119 121
Saldot på räntekontot består i huvudsak av anslagsmedel		
<i>Kortsiktigt likviditetsbehov</i>	<i>174 142</i>	<i>109 232</i>
Not 13 Statskapital		
Ingående balans	80	-

Under året anskaffat statskapital	180	80
Under året omfört till statskapital	141 721	–
Utgående balans	141 981	80

Not 14 Donationskapital

Ingående balans	–	–
Under året donerat kapital	–	–
Under året omfört till donationskapital	2 777	–
Tidigare års avskrivningar	–351	–
Utgående balans	2 426	–

Not 15 Balanserad kapitalförändring

Ingående balans	991 680	1 055 196
Föregående års kapitalförändring	–61 638	–63 516
Fört till statskapital	–141 721	–
Fört till donationskapital	–2 426	–
Utgående balans	785 895	991 680

Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Ingående avsättning	769	1 217
Årets pensionskostnad	748	270
Årets pensionsutbetalningar	–385	–394
Årets utbetalning av avgångsvederlag	–	–324
Utgående avsättning	1 132	769

Not 17 Lån i Riksgäldskontoret

Ingående balans	129 922	102 416
Under året upptagna lån	36 909	56 955
Årets amorteringar	–34 165	–29 449
Utgående balans	132 666	129 922
<i>Av riksdagen beviljad låneram (enl. anslagsdirektiv)</i>	<i>450 000</i>	<i>450 000</i>

Not 18 Skulder till andra myndigheter

Arbetsgivaravgift	11 807	11 520
Övrigt	4 632	6 528
Summa skulder till andra myndigheter	16 439	18 048

Not 19 Övriga skulder

Personalens källskatt	14 801	14 359
Övrigt	708	–

Summa övriga skulder	15 509	14 359
Not 20 Periodavgränsningsposter		
Semesterlöner	19 764	19 099
Arbetsgivaravgifter, KÅPAN, avtalspremier på semesterlöner	10 017	9 531
Övrigt	<u>17 381</u>	<u>18 830</u>
Summa periodavgränsningsposter	47 162	47 460
Not 21 Anslag 1:90:3, Riksdagens förvaltningskostnader		
<i>Årets tilldelning består av:</i>		
Anslagsdirektiv	569 607	556 942
Indragning	<u>-14 400</u>	<u>-</u>
Summa tilldelade medel	555 207	556 942
Not 22 Anslag 1:90:6, Stöd till politiska partier		
<i>Årets tilldelning består av:</i>		
Anslagsdirektiv	<u>170 200</u>	<u>156 200</u>
Summa tilldelade medel	170 200	156 200
Not 23 Anslag 2:90:3, Riksdagens revisorer: Avvecklingskostnader		
Redovisning av verksamhetens utgifter och inkomster gjordes av utredningsmännen i särskild rapport. Utgående överföringsbelopp fick disponeras av riksdagsförvaltningen 2005.		
Not 24 Kostnader		
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-1 137 251	-1 127 267
avgår avskrivningar och nedskrivningar	65 763	87 660
avgår årets förändringar av avsättningar för pensioner	363	-448
avgår realisationsförlust	<u>1 616</u>	<u>10 099</u>
Summa	-1 069 509	-1 029 956
Not 25 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av avgifter enligt resultaträkningen	58 518	58 119
avgår realisationsvinster	<u>-297</u>	<u>-121</u>
Summa	58 221	57 998

7.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter

(belopp anges i tkr)

	2005	2004	2003	2002	2001
Låneram hos Riksgäldskontoret	450 000	450 000	350 000	192 800	92 800
Kontokredit hos Riksgäldskontoret	129 490	119 121	164 814	103 981	100 030
Beviljad anslagskredit ²⁴	40 549	125 681	120 656	110 771	74 064
Utnyttjad anslagskredit under året	–	–	–	6 433	–
ANSLAGSSPARANDE					
Ramanslag					
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	44 454	22 350	28 703	42 624	44 757
Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader	61 191	60 554	20 210	–6 433	35 370
Riksdagens revisorer: avvecklingskostnader	0	738	–	–	–
Riksdagens revisorer	–	0	520	–	–
Summa anslagssparande	105 645	83 642	49 433	36 191	80 127
Anslagssparande Stöd till politiska partier	109	–5 478	9 718	5 363	3 824
Ränteintäkter (+)/kostnader (–) på räntekonto	–684	–820	761	3 332	3 953
Driftkostnad per årsarbetskraft ²⁵	873	856	836	819	802
Årets kapitalförändring	–31 100	–61 638	–63 516	–64 402	–23 803
Balanserad kapitalförändring	785 895	991 680	1 055 196	1 119 598	1 143 401
(antal)					
Medelantal kvinnor under året	375	366	363	368	361
Medelantal män under året	271	263	261	249	241
Medelantal anställda under året	646	629	624	618	602
Antal årsarbetskrafter	582	558	553	548	527

²⁴ Endast anslagen 1:90:2, 1:90:3 och 1:90:6 har anslagskredit.

²⁵ Med driftkostnad avses personalkostnader, övriga driftkostnader enligt resultaträkningen samt lokal- och fastighetskostnader exkl. avskrivningar.

7.7 Viss försäljningsverksamhet

(belopp anges i tkr)

Enheten för riksdagstryck

Kostnader²⁶	2005	2004
Löner ²⁷	1 536	1 476
Produktion	27 312	25 611
Distribution	2 526	2 335
Summa	31 374	29 422
Intäkter		
Prenumerationer	4 110	6 114
Lösnummer	5 612	4 585
Summa	9 722	10 699
Intäkter – Kostnader	-21 652	-18 723

Tidningen Från Riksdag & Departement

Kostnader²⁷	2005	2004
Löner	5 609	5 639
Tidningsproduktion	3 907	6 447
Övriga driftkostnader	777	1 170
Summa	10 293	13 256
Intäkter		
Prenumerationer	4 710	6 820
Annonser	1 319	1 088
Summa	6 029	7 908
Intäkter – Kostnader²⁸	-4 264	-5 348

²⁶ Endast direkta kostnader.

²⁷ Lönekostnaderna baseras på fyra årsarbetskrafter.

²⁸ Inklusiva periodiseringar, exklusive interna intäkter.

Infocentrum

Kostnader	2005	2004
Löner ²⁹	618	850
Extern information m.m. ³⁰	<u>354</u>	<u>379</u>
Summa	972	1 229
Intäkter		
Försäljning offentligt tryck o.dyl.	52	62
Försäljning souvenirer m.m.	<u>182</u>	<u>235</u>
Summa	234	297
Intäkter – Kostnader	-738	-932

²⁹ Lönekostnaderna, inkl. soc. avgifter för 1,5 årsarbetskrafter (2 årsarbetskrafter 2004) som arbetar med försäljning.

³⁰ 2005 redovisas kostnader för försäljning (såsom inköpskostnader samt kassasystem), övriga kostnader är beräknade utifrån antagandet att 30 % kan hänföras till försäljningsverksamheten.

Riksdagsstyrelsens ledamöters uppdrag som styrelse- och rådsledamöter i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamöter i aktiebolag samt ersättningar utbetalade av riksdagsförvaltningen³¹

Björn von Sydow (s), ordförande
Ersättning: 1 430 710 kr

Britt Bohlin Olsson (s), ledamot
Ersättning: 780 684 kr

Carin Lundberg (s), ledamot
Övriga uppdrag: Riksbanksfullmäktige, ersättare
VF Intressenter AB, ledamot
VF Vänner AB, ledamot
Ersättning: 713 278 kr

Mikael Odenberg (m), ledamot
Övriga uppdrag: Insättningsgarantinämnden, ledamot
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde,
vice ordf.
Riksgäldskontoret, ledamot t.o.m. 31 mars 2005
Ersättning: 780 908 kr

Bo Könberg (fp), ledamot (t.o.m. 2005-12-31)
Ersättning: 720 960 kr

Göran Magnusson (s), ledamot
Övriga uppdrag: Polisstyrelsen i Västmanland, ordf.
Systembolagets råd för alkoholforskning, ordf.
Ersättning: 791 879 kr

Lennart Nilsson (s), ledamot
Övriga uppdrag: Riksbanksfullmäktige, ledamot
Ersättning: 732 743 kr

Stefan Attefall (kd), ledamot
Övriga uppdrag: Högskolan i Jönköping, ledamot
Ersättning: 719 342 kr

Lars Bäckström (v), ledamot
Övriga uppdrag: Post- och telestyrelsen, ordförande
Ersättning: 719 196 kr

Leif Jakobsson (s), ledamot
Övriga uppdrag: SABO AB, ledamot
Ersättning: 753 740 kr

Nils Fredrik Aurelius (m), ledamot
Övriga uppdrag: Länsstyrelsen i Kalmar, ledamot
SPAR-nämnden, vice ordförande
Ersättning: 725 557 kr

Anita Johansson (s), suppleant
Övriga uppdrag: Insättningsgarantinämnden, vice ordf.
Miljöskadenämnden, ledamot
Svensk-finska kulturfonden, ledamot
Ersättning: 624 374 kr

Margareta Israelsson (s), suppleant
Övriga uppdrag: Mälardalens högskola, ledamot
Socialstyrelsen, ledamot
Statens institutionsstyrelse, ledamot
Brottsoffermyndighetens nämnd, suppleant
Ersättning: 620 716 kr

Beatrice Ask (m), suppleant
Övriga uppdrag: Trygg-Hansa Försäkrings AB,
ledamot
Linköpings universitet, ordf.
Rikspolisstyrelsen, ledamot
Statens ansvarsnämnd, ledamot
Ersättning: 618 762 kr

Jarl Lander (s), suppleant
Övriga uppdrag: Banverket, ledamot
Ersättning: 639 143 kr

Christer Skoog (s), suppleant
Övriga uppdrag: Statens försvarshistoriska mu-
seer, ledamot
Styrelsen för psykologiskt försvar, ledamot
AB Sölvesborgs skeppsmäklari- och spediti-
onskontor, ledamot
Sölvesborgs stuveri & hamn AB, ledamot
Ersättning: 620 412 kr

Maria Larsson (kd), suppleant
Övriga uppdrag: Länsstyrelsen Jönköpings län,
ledamot
AMS, ledamot
Riksbanksfullmäktige, suppleant
Ersättning: 655 311 kr

Berit Jóhannesson (v), suppleant
Övriga uppdrag: Rådet för rättssäkerhet och per-
sonalvård för totalförsvarspiktiga, ledamot
Ersättning: 648 029 kr

Kristina Zakrisson (s), suppleant
Övriga uppdrag:
Lantmäteriet, ledamot
Ersättning: 736 164 kr

Tomas Högström (m), suppleant
(t.o.m. 2005-10-27)
Övriga uppdrag: Migrationsverket, ledamot
Ersättning: 529 866 kr

Jan-Evert Rådström (m), suppleant (fr.o.m.
2005-10-27)
Övriga uppdrag: Länsstyrelsens styrelse i Värm-
land, ledamot
Sjöfartsverkets styrelse, ledamot
Ersättning: 117 249 kr

Anna Grönlund Krantz (fp), suppleant (t.o.m.
2005-12-31) ledamot (fr.o.m. 2006-01-01)
Övriga uppdrag: Luftfartsverkets styrelse, ledamot
Ersättning: 622 687 kr

Anders Forsberg, riksdagsdirektör
Ersättning: 1 050 401

³¹ Med ersättning menas skattepliktiga arvoden, ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret från riksdagsförvaltningen. I ersättningarna ingår kostnadsersättning, logiersättning som utbetalas som kostnadsersättning och resebidrag.

8 Bilaga till årsredovisningen

Redogörelse för behandlingen under 2005 av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen och riksdagsförvaltningen.

Riksmötet 2004/05

Skrivelsen är ställd till riksdagsstyrelsen

Nummer 177 om riksdagens arbetsformer

Motioner om riksdagens arbetsformer och ledamöternas villkor från den allmänna motionstiden 2004.

Betänkande 2004/05:KU29

I enlighet med reservation 7, som bifölls i kammaren, har riksdagsförvaltningen utfärdat tydliga regler för stödet till riksdagsledamöternas och parti-gruppernas arbete i riksdagen (RFS 2005:7).

Skrivelsen är slutbehandlad.

Skrivelsen är ställd till riksdagsstyrelsen

Nummer 198 om ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion m.m.

2004/05:RS1 Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion

Motioner från den allmänna motionstiden 2004.

Betänkande 2004/05:KU28

Genomförda lagändringar:

Lag (2005:261) om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen samt lag (2005:262) om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Skrivelsen är slutbehandlad.

Riksmötet 2005/06

Skrivelsen är ställd till regeringen

Nummer 59

2004/05:RS2 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2004.

Proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 Utgiftsområde 1, Rikets styrelse.

Motioner från den allmänna motionstiden 2005.

Betänkande 2005/06: KU1

Skrivelsen är slutbehandlad.

Övrigt:

Riksdagsstyrelsens protokoll 2005-10-26 3 § Beslut om framställning till riksdagen om nya regler rörande säkerhetsskydd m.m.

2005/06:RS1 Säkerhetsskydd m.m.

Motioner från den allmänna motionstiden 2005.

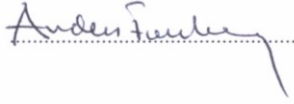
Avses att behandlas i betänkande 2005/06:KU16

Myndighetens chef godkänner härmed årsredovisningen avseende 2005

Stockholm 2006-02-22

Anders Forsberg

Riksdagsdirektör

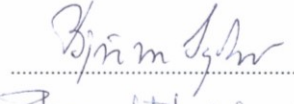

Riksdagsstyrelsens ledamöter godkänner härmed årsredovisningen avseende år 2005

Stockholm 2006-02-22

Björn von Sydow

Ordförande

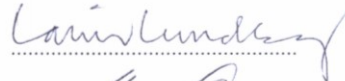
Britt Bohlin Olsson

Ledamot

Carin Lundberg

Ledamot

Mikael Odenberg

Ledamot

Anna Grönlund Krantz

Ledamot

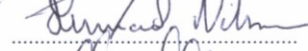
Göran Magnusson

Ledamot

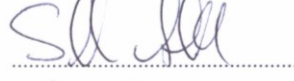
Lennart Nilsson

Ledamot

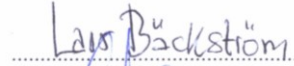
Stefan Attefall

Ledamot

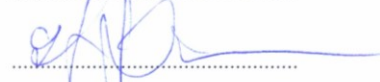
Lars Bäckström

Ledamot

Leif Jakobsson

Ledamot

Nils Fredrik Aurelius

Ledamot

